

Ročník XIX, 2/2019

**Hrádecké
noviny**

**Gródeckie
nowości**

...rozděleni zdi, spojeny srdci...

Vážení a milí spoluobčané,
od posledního vydání Hrádeckých novin uběhlo čtvrt roku a já mám opět příležitost v úvodním slově vám sdělit, co mě trápí, co mě těší a co nového nám boží prozřetelnost přichystala.

Věřím, že když vás budu jménem naší samosprávy o našich záměrech pravidelně a pokud možno podrobně informovat, budete sdílet naše starosti i radosti s porozuměním.

Takže co nového se událo v naší „hrádecké kotlině“?

Obec zvelebují dva přírodní areály Gírov a Žarnovka, stará se o Centrum volného času včetně přilehlého areálu tzv. Oázy klidu. Dalším lákadlem je Wiatka v areálu TJ Sokol Hrádek. Nově začíná být zájem o lokalitu Zamčiska. Koncem roku přibude sportovní hřiště. Velká poptávka o tato místa, vhodná k trávení volného času, nás příjemně překvapila. První praktické zkušenosti však ukazují, že disciplína při dodržování pravidel je pro některé organizátory soukromých akcí cizím pojmem. Zvlášť když už je takřikajíc „v lampě“. Zpřísnili jsme tedy pravidla pronájmu ve všech těchto lokalitách. Ve wiatce bude dokonce potřeba nainstalovat kameru.

Začali jsme opravovat místní komunikace. Dokonce v největším rozsahu, který kdy obec během jednoho roku uskutečnila. I přes mnoho problémů, které nás během rekonstrukce potkaly, myslím, že občané v lokalitách Martynki nebo Chalupňoki-Haže budou s výsledkem spokojeni.

Samospráva má v tomto roce poměrně hodně rozhodování, týkající se nákupů nemovitého majetku. Do vlastnictví obce se letos dostala větší část Zamčisek, dále pozemek pro budoucí Alej života v místní část

ti Samce. V procesu nákupu je velký stavební pozemek u benzinky. Na tomto pozemku by mohla obec vybudovat například malé domky s byty pro sociálně potřebné. Máme na tuto eventualitu zpracovanou studii proveditelnosti. Čeká nás rozhodnutí o koupi pozemku pod starší částí hřbitova. Bude zvažováno o rodinném domku v centru obce, který by se mohl proměnit ve zdravotní středisko. V některých případech se jedná o strategické nákupy, či využití příležitosti.

Čilý stavební ruch bude ve druhé polovině probíhat v místní části Chodury. Vysoutěžený zhotovitel bude kopat nový vodovod včetně výstavby tlakové stanice. Obec opakovaně nezáskala na stavbu žadnou dotaci, proto se rozhodla financovat stavbu z vlastních prostředků. Pokud se bude finanční situace vyvíjet příznivě, zvažujeme opravit spodní propustek v Chodurách. Horní propustek byl v plánu rekonstrukcí na letošní rok, pokud obec získá dotaci. Poskytovatel dotace nás zařadil pod čáru, bohužel.

Požádali jsme o dotaci na zhotovení projektové dokumentace na výměnu střechy v polské škole, ale i v tomto případě se na nás štěstí neusmálo. Nedá se nic dělat, žádost zopakujeme v příštím roce. Pak se uvidí, co dál.

Ale abych nebyl zbytečně pesimistický, mám pro vás i dobré zprávy. Obec získala dotaci na sportovní hřiště, jak je uvedeno podrobněji v jiném článku. V těchto dnech soutěžíme veřejnou zakázku. Pokud vše dobře dopadne, začátkem prosince si dáme testovací rukavicový volejbalový turnajek.

Další dotace přichází z Fondu mikroprojektů. Týká se rekonstrukce kamenné budovy bývalého chlěva v areálu Centra volného času. Tuto stavbu budeme realizovat během zimy. Během jara do ní chceme přestěhovat naše vesnické muzeum.

Naše vesnička bude opět hezčí.

*Robert Borski
váš starosta*

Slovo starosty.....	2
Píšete nám do redakce.(PODĚKOVÁNÍ)....	3
• Z OBECNÍHO ÚŘADU	
Slavnosti Belka	4
Svoz velkoobjemového odpadu	4
Platba kartou	4
V čase prázdnin a dovolených	5
Kompostovat má smysl	6
• AKTUALITY	
Koho jsme si zvolili (Ing. M. Byrtus).....	7
Výsledky voleb do Evropského parlamentu v naší obci	8
Rezervační systém	8
Máme jedináčka!	8
Obecní parčík se rozrostl o další herní prvky ..	9
Multifunkční hřiště	9
Pozemek u benzinky	9
Pozemek v místní části Samce	9
Bezpečné koupání a návštěvy festivalů.....	10
Bezpečně prožítí léta	10
Den dětí	11
Vítání občanů 2019	12-13
Původ a historie hrádeckých příjmení - 3. díl	14-15
Tak jde čas	16-17
Nová pražirna kávy	
Belko Coffee Roasters	18
První „Den pro muže“	19
• ZE ŠKOLNÍCH LAVIC	
Česká mateřská škola	20
Česká základní škola.....	21-23
Polská mateřská škola	24-25
Polská základní škola	26-27
Hrádeček	28
• SPOLKOVÝ ŽIVOT V OBCI	
Daruj krev s hasiči	28
Hasiči ve školách	28
Velká voda v Hrádku z pohledu jednotky hasičů	29
Mladí Oceláři se zocelovali v požárním sportu	29
Jarní akce seniorů	30
Skvělá zpráva! Hráďátka, jste jedničky!	31
Jaro Hráďátek	31
Mamiminy	31
Ochaby 2019	32
• Z CENTRA VOLNÉHO ČASU	
Večerníčky v parčíku	33
Letní kino	33
Prázdninové promítání	33
Taneční škola	34
Nordic walking: Výšlapy s průvodcem	34
Kurz šití	34
Ku komputeru zaproszomy wszystkich starzików, starki aj sztudyntów	35
Sportovní den s Legem	36
• Zájezd pro seniory - pozvánka	36
• NOVINKY V KNIHOVNĚ	36
• ZE ŽIVOTA CÍRKVÍ	
Ohlédnutí za Legoklubem	37
• DÁVNÉ HRÁDECKÉ RODY	
Czudkove z Prziśtopu	38-39
• INZERCE	40-41
• ROZHOVOR S JUBILANTEM	
Jan Czudek	41-42
• PŘÍRODA HRÁDKU - bedly a ryzce .	43-44
• JAK ŠMAKUJE MORAVSKOSLEZSKO	46-47

Poděkování panu Bronislavu Starzykovi

Sbor dobrovolných hasičů obce Nýdek by chtěl touto cestou velice moc poděkovat panu Bronislavu Starzykovi za velkou obětavost a ochotu při pomoci a organizaci hasičských soutěží pro děti a mládež.

Již několik let nám pomáhá s hladkým průběhem Moravskoslezské ligy mladých hasičů, které se naše děti aktivně zúčastňují. Letošní ročník proběhl 1. 6. 2019 a zúčastnilo se jej celkem 50 družstev v kategorii: mini, mladší, starší a dorost. Díky jeho profesionálnímu přístupu startéra celá soutěž trvala pouze 5 hodin.

Ještě jednou bychom chtěli veřejně poděkovat veliteli výjezdové jednotky SDH Hrádek za jeho píli, obětavost a volný čas při pomoci jinému SDH v jiné obci.

Brunku, jsi příkladem a vzorem všem dětem, máme tě rádi.

*Děkujeme,
kolektiv vedoucích mládeže SDH Nýdek*

Poděkování panu Janu Habartovi

Vyšší odborná škola DAKOL a Střední škola DAKOL, o. p. s.
735 72 Petrovice u Karvíně 570

VÁŠ DOPIS ZN:

ZE DNE:

NAŠE ZN: OPS/539/2019

VYŘÍZLJE: Miczková Alice
TEL: 596 361 872

E-MAIL: miczkova.alice@dakol-karvina.cz

DATUM: 2019-06-24

Obecní úřad
Pan Robert Borski - starosta
Hrádek č. 352
739 97 HRÁDEK

Vyšší odborná škola DAKOL
a střední škola Dakot, o.p.s.
Moravská 539/29
736 01 Havířov – Šumbark

Helena Paříková
Tylova 1471/49
796 01 Prostějov

V Prostějově 19.6.2019

Vážený pane starosto,

dovolte mi, abych Vás informoval o tom, že náš dnes již bývalý žák Jan Habart, bytem Hrádek č. 12, který v červnu 2019 úspěšně ukončil studium 3letého oboru Rekondiční a sport masér, prokázal o velikonočních svátcích mimořádnou statečnost a profesionalitu při záchraně lidského života na nádraží v Luhačovicích.

Tímto dopisem a přiloženou kopií od paní, které svým profesionálním přístupem zachránil život, Vás chci informovat o tom, jaké spoluobčany máte ve své obci.

Pokud uznáte za vhodné a budete-li mít k tomu příležitost, oceňte i Vy jeho čin v místních informačních médiích.

S pozdravem

Vyšší odborná škola DAKOL
a Střední škola DAKOL, o.p.s.
735-72 Petrovice u Karvíně 570
IČO: 25 35 34 46

Mgr. Vladimír Kolder
ředitel

Vážený pane řediteli!

Dovolte mi, abych tímto způsobem vyjádřila poděkování žáků vaší školy panu Janu Habartovi. O velikonočním pondělí jsem nastupovala na nádraží v Luhačovicích do vlaku, když mně uklouzla noha a já jsem se zranila na bérce o kovový schod vlaku. V okamžiku byla pode mnou kaluž krve a po vyhrnutí nohavice kalhot obloukem vystřikovala krev z rány na noze. Na můj výkřik zareagoval okamžitě mladý muž Jan Habart, který vyběhl z kupé a začal mně pomáhat i se svou kamarádkou. Sundal si tričko a udělal z něj tlakový obvaz, jeho partnerka volala sanitku a sdělovala pokyny dispečerky, zajistili lékárníku vlaku a podvázání nohy. Celou dobu mě uklidňovali a udržovali se mnou hovor, abych neomdlela nebo neupadla do šoku. Sanitka přijela až po čtyřiceti minutách a rychlík vyjel se značným zpožděním. Reakce vašeho žáka byly naprosto profesionální a měl i velmi příjemné a uklidňující vystupování.

Moje zranění bylo hluboké a měla jsem roztrženou křečovou žílu. Dodnes není rána zahojená, ale pan Habart mne zachránil před vykrvácením.

Mrzí mě, že píše až tak pozdě, ale samozřejmě nikdy nezůstane při jednom, je mi již 76 let a měla jsem následně další zdravotní potíže a osobní problémy. Pan Jan Habart dělá čest vaší škole, své znalosti umí uplatnit, nezaváhal, obětoval své tričko i ručník a já mu velmi děkuji a toto je jediný způsob, jak to mohu učinit. Dík i jeho přítelkyni, jejíž jméno neznám.

S pozdravem vám a díky Honzovi.

Helena Paříková

Velmi rád sdílím takovéto děkovné dopisy. Chtěl bych rovněž tímto způsobem našemu občanu Janu Habartovi vyjádřit úctu a poděkovat za záchranu života. Nechť je jeho duchapřítomnost a hrdinství příkladem pro nás ostatní.

Slavnosti Belka

Milí občané, srdečně Vás zveme v sobotu 10. 8. na devátý ročník tradičních slavností na řece.

Zábavu odstartuje Duo Kamelie, ženská pěvecká dvojice tvořená zpěvačkami Hanou Bušítkovou a Danou Vlkovou. Dále se můžete těšit na finálistku soutěže SuperStar Markétu Konvičkovou, která zazpívá za doprovodu své kapely. Vystoupí také Team revival Martin s hity populární slovenské skupiny Team a Havířovští hard rockeři z kapely Bastard. Závěr večerního programu bude patřit diskotéce s Djem Mlynkem. O chutné a bohaté občerstvení se postarají místní spolky a organizace.

Těšíme se na Vaši účast.

Duo Kamelie

Markéta Konvičková

TEAM Revival Martin

Bastard Havířov

Obec Hrádek na vědomost dává, že

Slavnosti Belka

roku MMXIX odehrají se

v sobotu 10. srpna v Belku

Hráti a zpívatí budou:

15:00 – 16:00 Duo Kamelie
16:45 – 17:45 Markéta Konvičková
18:30 – 19:30 Team revival Martin
20:15 – 21:15 Bastard
21:15– 02:00 DJ Mlynek

Napojiti a nasytiti budete se moci
u spolků hrádeckých.
Srdečně zveme!
Serdecznie zapraszamy!

Svoz velkoobjemového odpadu

V sobotu 31. 8. 2019 proběhne svoz nebezpečného a velkoobjemového odpadu. Kontejner bude přistaven u Obecního úřadu a mobilní svoz se uskuteční dle harmonogramu.

Využijte příležitosti a zbavte se v tento den přebytečného odpadu!

7:30 - 8:00	chata Hrádek
8:10 - 8:40	p. Ciešlar - "Dziół"
8:50 - 9:20	Suszynka
9:30 - 10:00	u Walka - rozváděč
10:10 - 10:40	Kempčice - lávka
11:20 - 11:50	hřiště
12:00 - 12:30	obecní úřad
12:40 - 13:10	Rovňa
13:20 - 13:50	u Chodury - Samce
14:00 - 14:30	regulační stanice
14:40 - 15:10	Lyngi - u Mruzka
15:20 - 15:50	Gabrys - u Widenky

Platba kartou

Od 3. června 2019 můžete na OÚ platit kartou.

V čase prázdnin a dovolených

Pomáhat a chránit

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

kancelář ředitele krajského ředitelství
oddělení tisku a prevence

Čas prázdnin a dovolených bychom si rádi všichni užili pohodově a naplno, a to bez zbytečných starostí a času stráveného na policii nebo v těch horších případech dokonce v nemocnici. V této souvislosti Vám chceme připomenout několik doporučení a rad, abyste si čas volna užili opravdu bez starostí.

Děti v tomto období tráví více času venku a mohou nastat chvíle, kdy musí doma zůstat samy, bez dozoru dospělých. Pro děti je to velký krok k samostatnosti, který však sebou přináší svá úskalí. Dětem může hrozit mnoho různých nebezpečí, kterým by měly umět předcházet a v případě, že nastanou, tak by je měly umět správně řešit. Proto připomeňte dětem základní pravidla bezpečnosti, že nesmí otevírat cizím lidem, bavit se s nimi nebo si od nich něco brát a už vůbec ne s nimi někam chodit či k nim nasednout do vozidla. Bez dohledu dospělých osob by děti neměly manipulovat s ohněm a s ostrými předměty. Připomeňte dětem, jak se mají chovat při sportovních aktivitách, na silnicích nebo koupališti, aby nepřišly zbytečně k úrazu. Doporučujeme, aby dítě mělo k dispozici mobilní telefon, který bude mít pořád u sebe, a to i když půjde například ven s kamarády. Můžete tak být s dítětem nepřetržitě v kontaktu a mít informace s kým a kde se momentálně nachází. V mobilním telefonu by dítě mělo mít ulo-

žena i telefonní čísla na policii, záchranou službu a hasiče, pokud by nastala stresová situace, může mít problém si na tyto čísla vzpomenout. Pokud již děti užívají veřejné sociální sítě, měly by vědět, že při komunikaci na sociálních sítích musí být ostražitě a například informaci, že jsou doma samy, by neměly nikdy zveřejňovat.

Další informace o bezpečném chování se děti mohou dozvědět např. z knižní publikace *Policejní pohádky*, která je k dispozici ve všech knihovnách v Moravskosleském kraji.

Odjezd na dovolenou si dobře naplánujte, předejdete tak stresovým situacím a přemýšlení, zda jste uzavřeli všechna okna, vypnuli spotřebiče a řádně zamkli vstupní dveře. Doporučujeme nestahovat žaluzie, rolety, závěsy apod., aby domácnost nepůsobila opuštěně. Je dobré ze zahrady a okolí rodinných domů uklidit žebříky, nářadí nebo jiné předměty, které se dají užít k vloupání. K většímu klidu a pohodě přispěje, když si domluvíte občasnou kontrolu domova příbuznými nebo dobrým sousedem a zároveň je požádejte o vybírání poštovní schránky. Můžete si pořídit elektronické spínací zařízení, které podle nastavení rozsvítí světla, televizi apod. Vytváříte tak zdání, že jste doma. Před cizími lidmi se raději o termínu Vaší dovolené nezmi-

ňujte.

Pokud přesto dojde k vloupání do vašeho obydlí, oznamte to na linku 158 a do příjezdu policie s ničím nemanipulujte. Obecně doporučujeme mít vyfotografované cenné věci, sepsaná výrobní čísla cenných předmětů apod. Tyto informace pomohou policii v pátrání a rovněž usnadní vaše jednání s pojišťovnou při likvidaci pojistné události.

Při svých letních cestách na dovolenou, za památkami a podobně, nenechávejte v zaparkovaném automobilu žádné cennosti nebo osobní doklady. Při odchodu svůj automobil řádně uzamkněte a nenechávejte otevřená žádná okna, a to včetně střešního. Neodkládejte na viditelná místa, jako jsou sedadla a odkládací plochy, žádné cenné věci jako např. notebook, mobilní telefony, fotoaparáty, příruční tašky či kabelky. Rovněž odložení peněženky, či mobilního telefonu na stůl v kavárně nebo v zahradní restauraci se nemusí vyplatit, proto mějte své věci neustále pod kontrolou nebo uschovány u sebe. Buďte ostražití při vybírání hotovosti z bankomatu. Zloději si své oběti typují často právě zde.

Doufáme, že tato doporučení přispějí k příjemnému strávení Vašich volných dnů při prázdninách a dovolených.

por. Mgr. Petr Směták
komisař

KOMPOSTOVAT MÁ SMYSL!

Milí občané, horké dny s letními teplotami jsou tu a jelikož je opakování matka moudrosti, rozhodli jsme se opět otevřít téma BIO odpadu a kompostování.

Kdo dává kuchyňský bioodpad do popelnice, dělá velkou chybu. Bioodpad je totiž výborná surovina do kompostu. Někteří lidé si myslí, že kompostér je pouze na trávu a listí, a to je velký omyl. Kompostéry jsou především na kuchyňský bioodpad. Kompostování samotné trávy nebo listí není žádná hitparáda. Kuchyňský bioodpad díky svojí pestré skladbě a velkému obsahu vody proces kompostování doslova nakopne.

Kuchyňský BIO odpad je výborná surovina do kompostéru. Díky němu je kompost kvalitnější a díky velkému množství vody v kuchyňském BIO odpadu kompost nevysychá.

1

BIO odpad neboli organické zbytky se přirozeně rozkládají. V uzavřené nádobě se může stát, že vám začne bioodpad zapáchat. Řešení? BIO odpad kompostovat, nechat popelnici ve stínu s pootevřeným víkem.

2

Kuchyňský BIO odpad komplikuje zpracování a likvidaci směsného odpadu, ať už na skládce, nebo ve spalovně. Kompostováním tedy ulevíte nejen přírodě, nebude vám zapáchat popelnice, ale také můžete svůj kvalitní kompost použít pro svůj trávník či na záhonky.

5

Důvody,
proč nedávat
kuchyňský bio odpad
do popelnice na
směsný odpad

Přítomnost velkého množství vody v kuchyňském BIO odpadu může být spouštěčem koroze kovových popelnic. Pokud ovšem BIO odpad kompostujete, nemusíte se obávat, že vám směsný odpad propadne proraženou dírou v popelnici.

3

4 Kompostování šetří peníze! Průměrná domácnost za rok vyprodukuje až 80 kg BIO odpadu na osobu. Při současných cenách za skládkování může 4členná domácnost kompostováním ušetřit až 1500 Kč za rok.

A co vše mohu do kompostéru dát?

Zbytky jídel (kromě masa, příp. kosti v menší míře), ovoce, zelenina, pečivo (i plesnivé), květiny (včetně hlíny), papírové kapesníčky, čajové sáčky, kávové filtry a sedliny, trus býložravých zvířat, proložky od vajíček, pečicí papír (ne mastný) apod.

Přihlášení zájemci o kompostér budou vyzváni SMS zprávou, aby se dostavili k vyzvednutí. (září - říjen).

Koho jsme si zvolili, ten za nás rozhoduje, aneb hrádečtí zastupitelé v kostce

Ing. Martin Byrtus

aktivity v zastupitelstvu	
volební období	funkce
2018 – 2022	místostarosta, předseda strategické komise, člen komise pro výběrová řízení
2014 – 2018	místostarosta, čl. komise pro výběrová řízení
2010 – 2014	radní, člen výboru pro výběrová řízení
2006 – 2010	radní

angažovanost v komunální politice	
volební období	získaný mandát
2018 – 2022	zastupitel za SNK Hrádek - náš domov
2014 – 2018	zastupitel za SNK Hrádek - náš domov
2010 – 2014	zastupitel za SNK Hrádek - náš domov
2006 – 2010	zastupitel za SNK Hrádek - náš domov

důvěrník místní části **Gabryše**, domů č.p.

63, 67, 109, 110, 147, 164, 185, 190, 191, 211, 212, 214, 237, 238, 276, 297, 299, 326, 344, 346, 424, 432, 481, 505

Martin Byrtus má 52 let. Zastává funkci místostarosty obce od roku 2014.

Je rodák z Hrádku, do MŠ a ZŠ chodil v Hrádku, 5. – 9. třídu navštěvoval v Návsi. Studoval střední odborné učiliště v Třinci, pak se rozhodl pro technické studium a vystudoval Vysokou školu báňskou v Ostravě. Po studiu nastoupil do Třineckých železáren na oddělení Technologie a výzkum, kde pracoval jako technolog speciálních ocelí.

Od roku 2004 pracuje na pozici refe-

renta prodeje tyčových ocelí na obchodním oddělení Moravia-Steel.

Mezi jeho koníčky patří turistika, houbaření, vodáctví a lyžování. V zimě se také věnuje pletení košíků. Rád si zahraje tenis a je i členem hrádeckého tenisového klubu.

Má mladší sestru Renátu. Jeho manželka Halina pracuje jako vedoucí v prodejně Hruška. Spolu vychovali dvě děti, dceru Katku, která studuje audiovizuální tvorbu a syna Vojtu, který se rozhodl jít v tátových šlépějích a letos dokončil

inženýrské studium na technické univerzitě v Ostravě.

Místostarosta má na starosti místní spolky, zimní údržbu, územní a strategické plánování v obci. Podííl se na zajištění programu tradičních obecních Slavností Belka.

kontakt:

✉ martin.byrtus@trz.cz

☎ +420 724 377 112

Výsledky voleb do Evropského parlamentu v naší obci

Kdyby to bylo jenom na občanech Hrádku, dostalo by se do Evropského parlamentu 8 stran. Zvítězila by Sociální demokracie. Celkem pochopitelně, na pátém místě kandidátky byl náš občan, Pavel Kawulok. I volební účast jsme měli (po Vendryni) druhou nejvyšší v regionu Jablunkovska.

RB

Rezervační systém

Pro zjednodušení rezervace obecních areálů, kterých máme již celkem 6, byl na webových stránkách obce (www.obcehradek.cz) vytvořen rezervační systém. V systému najdete popisy a krátké informace o jednotlivých prostorách, jejich fotografie a ceny pronájmů. Pod těmito informacemi se u každého areálu nachází kalendář. Při organizaci soukromé akce tak můžete zkontrolovat, zda váš plánovaný termín není obsazený. Pokud je termín volný, můžete vyplnit rezervační formulář, který vám e-mailem potvrdíme zpravidla do 2 dnů. Všechny zájemce o pronájem žádáme o přečtení a důsledné dodržování návštěvních řádů. Návštěvní řády jsou k nahlédnutí přímo v systému, jsou vyvěšeny v areálech a nájemci je obdrží v tištěné podobě společně s Dohodou o pronájmu.

VG

Máme jedináčka!

Na umělém hnízdě se letos čápům podařilo úspěšně vyhnízdit. Pár zde hnízdil poprvé a my s napětím očekávali, jaký bude výsledek. A v Hrádku letos máme čapího jedináčka!

Čapí rodinka se u občanů setkala s velkou pozorností. Obyvatelé hnízda byli častokrát fotografováni, umístováni na weby a sociální sítě, diskutováni ústně i online, na obec chodily zprávy o novinkách na hnízdě. Majestátní opeřenci se zkrátka v Hrádku těší sympatiím jako pravé celebrity. Jsme za tuto skutečnost velmi rádi, neboť v obci vytváří pozitivní klima. Podle arménských legend je čáp symbolem radosti.

ti. Zdá se, že u nás tato pověra dostala pravdy.

Již zanedlouho naši vesničku opustí a vydají se na svá zimoviště. Na dlouhé trase je bude čekat spousta nástrah a nebe-

zpečí. Přejme jim šťastnou cestu, držme palce, ať svůj africký výlet přečkájí bez nehod a těšme se, až se zase začátkem dubna nad Hrádkem objeví nezaměnitelná silueta jarního posla.

VG

VÍTE, ŽE ČÁP BÍLÝ...?

- Je v ČR zvláště chráněn jako ohrožený druh.
- První zmínky o hnízdění čápů v Čechách pochází již z r. 1336, v současnosti v České republice hnízdí asi 1000 párů.
- Je prakticky němý. Jediným zvukovým projevem je hlasité klapání zobáku, které používá hlavně při seznamovacích tancích na hnízdě.
- Mláďata se líhnou po 33 dnech a jejich krmení na hnízdě trvá další dva měsíce. Největším nebezpečím tohoto období jsou vytrvalé deště, chlad a samozřejmě nedostatek potravy. Pro představu: dospělý čáp za den sporádá i 44 hrabošů.
- Koncem srpna a začátkem září si většina balí kufry a odlétá do afrických zimovišť. Nejprve odlétají mladí ptáci, migrační vlnu uzavírají nejzasloužilejší rodiče – ti, kteří odchovali více jak tři mláďata. To proto, aby se dostatečně vykrmili a měli dostatek času načerpat zpět ztracenou sílu.
- Do Afriky se přesouvá buď přes Španělsko a Gibraltarský průliv nebo východní cestou přes Turecko, kde moře přelétá nad Bosporskou úžinou a nad Suezským průplavem. Létá ve výšce 1 – 2,5 km rychlostí cca 45 km/h. Cesta na zimoviště a zpět dosahuje až 20 000 km! Denně urazí 300 km. Při letu využívá vzestupné vzdušné proudy, které umožňují plachtění a tedy šetření energie. Proto se vyhýbá letu přes moře, kde tyto proudy nebyvají.
- Je nazýváán poslem jara, bývá zmiňován v mnoha dětských říkankách a pohádkách, zpravidla jako moudrý tvor, který všechno vidí a ví. Jeho pověst o tom, že nosí děti, pochází pravděpodobně z germánské mytologie. Čáp býval kdysi poslem bohyně Holdy. Na její pokyn lovil novorozence ze studny či jezera a přinášel je rodičům.

Obecní parčík se rozrostl o další herní prvky

Ke stávajícím houpačkám, vláčku, klouzačce, lanovce a altánu přibýly 3 trampolíny v zemi, pískoviště, stůl s lavičkami a velký lanový park, který zahrnuje kostku, trychtýř, síť, hadice, příčkovou stěnu a ručkovadlo. Díky projektu "Revitalizace herních prvků v parku" obec získala dotaci na herní prvky z rozpočtu Moravskoslezského kraje ve výši 221 575,- Kč. Celkové náklady činily 568 288,- Kč, zbylé náklady byly hrazeny z rozpočtu obce.

Lucie Cicvářková

MULTIFUNKČNÍ HRŠTĚ PRO ZÁKLADNÍ A
MATEŘSKOU ŠKOLU HRÁDEK
NÁVRH UMÍSTĚNÍ HRŠTĚ
VYPRACOVAL: ING. JIŘÍ KOLAŠÍN 2019-01

Multifunkční hřiště

Výborná zpráva! Obci byla přiklepnuta dotace za modrou stuhu v soutěži Vesnice roku. Týká se multifunkčního sportovního hřiště 13 x 24 m v areálu Centra volného času. Můžeme zahájit stavbu. V současnosti je vyhlášena veřejná zakázka. Děti z české školy se konečně dočkají normálního sportoviště. V odpoledních hodinách a o víkendech bude možné hřiště pronajmout veřejnosti tak, jako ostatní obecní areály.

RB

Pozemek u benzínky

Obec deklarovala zájem o koupi velkého pozemku u benzínky. S majitelem se dohodla na ceně 500,- Kč za m². Celkově se jedná o nákup v hodnotě 2,5 mil. Kč. Zastupitelstvo prozatím schválilo Smlouvu o budoucí smlouvě. Pro obec to je strategické rozhodnutí, protože se jedná o velký stavební pozemek v centru obce. Příklad využití: V souladu se strategickým plánem by na pozemku mohlo vzniknout několik domků a v každém z nich 4 malé byty pro potřebné občany.

RB

Pozemek v místní části Samce

Obec využila výhodné nabídky manželů Košutových a odkoupila pozemek v místní části Samce. Na pozemku budou v příštím roce vysazeny stromy a keře. Vznikne tam zřejmě 5. Alej života.

RB

Bezpečné koupání a návštěvy festivalů

Pomáhat a chránit

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

kancelář ředitele krajského ředitelství
oddělení tisku a prevence

Koupání

Ve většině měst a obcí se první červnový den otevřela koupaliště a i počásí na začátku měsíce vybízí k návštěvě vodních ploch. Aby si dospělí i děti dny u vody užili a to nejen v období prázdnin, je důležité nezapomínat na několik preventivních zásad a nepodceňovat případná rizika, a to nejen ze zdravotního hlediska, ale také z pohledu odcizení cenností. Míst u vodních hladin totiž nevyužívají pouze lidé dychtící po osvěžení a zábavě, odpočinku a klidu. Jsou mezi námi také ti, kteří zneužívají důvěry a neopatrnosti ostatních.

Pokud je to možné, neberte si s sebou zbytečně cenné věci. Jestliže je s sebou máte, tak je nenechávejte na dekách, ručnicích, ale využijte bezpečnostních schránek, která jsou na mnohých koupalištích zřízeny. Můžete také případně požádat dobrého kamaráda, aby vám cennosti pohlídal. Děti by neměly chodit na koupaliště bez vědomí a souhlasu rodičů. Také nepodceňujte neznalost vodní plochy, nepřeceňujte své plavecké síly, to se totiž

může stát osudným i dospělému. Pokud budete využívat k plavbám na vodě různé čluny, vory a lodky, tak na nich plujte pouze s plavací vestou.

Festivaly

S příchodem léta začala také festivalová sezóna. Po celé České republice probíhají a budou probíhat různé kulturní a společenské akce, na kterých se zdržuje velké množství lidí. Každý, kdo se chystá podobnou akci navštívit, by měl mít na paměti, že i dobře strávený víkend či den na takovém festivalu, kulturní akci, dnech obcí a měst, může mít nepříjemnou dohru.

Návštěvníci by měli myslet na ochranu svého majetku, hlídat si peněženky, zavazadla. Není vhodné si své věci kdekoli odkládat a nechávat je bez dozoru. Dávat pozor na peněženky, kabelky, které budou mít majitelé při festivalu či akci u sebe, je nutné i v době sledování hudebních vystoupení a pohybu v davu lidí. Noste kabelky těsně u těla s rukou na zapínání, nejlépe vpředu na břicho, pokud nosíte batoh na zádech, mějte cenné věci v kapse při

sobě.

Při těchto akcích se také požívá alkohol a i zde mějte na paměti, že řidiči nesmí usednout za volant pod vlivem alkoholu nebo drog. V neposlední řadě je nutné zdůraznit, že osoby mladší osmnácti let nesmí konzumovat alkoholické nápoje.

Připomenout si zaslouží také pravidlo, abychom nenechávali viditelně odložené věci ve vozidlech, kterými návštěvníci, ať již vodních ploch, kulturních, společenských akcí, festivalů, na místo přijedou. Pokud budou návštěvníci v lokalitě festivalů stanovat, tak dodáváme, že není vhodné nechávat si při opuštění stanu zde odložené cenné věci. Současně návštěvníkům festivalu radíme, aby se podrobně seznámili s návštěvním řádem, ve kterém je zakotveno, které předměty nesmí mít u sebe při vstupu do areálu, kde se festival koná.

Doufáme, že těchto několik základních rad přispěje k příjemnému, ničím nekomplikovanému prožití volných dnů, prázdnin a zasloužených dovolených.

por. Bc. Pavla Jiroušková

Bezpečné prožití léta

Prázdniny jsou tady, děti už se nemohly dočkat a dospělí se těší na dovolenou. I toto odpočinkové období však není zcela bez rizik. I v létě bychom měli dbát na základní pravidla požární bezpečnosti, aby nám nějaká mimořádná událost nenarušila chvíle pohody.

Nezapomeňte, že v období dovolených ponecháváme na delší čas svou domácnost bez dozoru. Před odjezdem na dovolenou proto všechny spotřebiče, které nemusí být nezbytně v chodu, vypněte a odpojte z elektrické sítě. Ideální je vypnutí celého elektrického okruhu na centrálním jističi, spolu se zastavením plynu a vody na centrálních uzávěrech.

Během letního období zůstávají také děti bez dozoru doma častěji, než bývá zvykem. V této době se děti mohou nudit a zpestřují si chvíle volna různými experimenty. Snaží se například překvapit rodiče samostatně uvařeným obědem, což ne-

žřídka končí vzplanutím oleje na pánvi, vznícením chňapky nebo utěrky. Častou příčinou požárů v tomto období je již tradičně hra dětí se zápalkami a cigaretami v blízkosti hořlavin, nejčastěji ve sklepích, senících nebo v lese. Děti se v tomto období také rády „baví“ telefonováním na tísňová čísla a neuvědomují si, že mohou blokovat volání jiných, kteří skutečně potřebují pomoc.

Při výletech do lesa nezapomínejte, že je v lese zakázáno rozdělávat ohně. Pokud přece jen chcete rozdělávat oheň ve volné přírodě, pak pouze za přítomnosti dospělých na bezpečném ohništi vzdáleném nejméně 50 m od okraje lesa a v dostatečné vzdálenosti od hořlavých materiálů. Samozřejmostí by měla být dostatečná zásoba vody na případné uhašení ohně rozšířeného mimo ohniště a zalití ohniště po opékání. Nazapomínejte, že také při grilování je třeba dbát bezpečnostních opatření a v případě silného větru raději negrilovat vůbec.

Přesto, že nevěříme, že by se ještě našel někdo, kdo by v současné době vypaloval trávu nebo páčil jiný odpad, upozor-

ňujeme na přísný zákaz těchto činností.

Velké obezřetnosti by měli také dbát lidé, kteří musí manipulovat s hořlavými kapaliny. Vlivem teplého počasí dochází k intenzivnějšímu odpařování a rychlejšímu vzniku výbušné koncentrace.

V horkých letních dnech se teplota v motorovém vozidle může rychle vyšplhat k vysokým hodnotám. Nevyplatí se spoléhat na to, že je vozidlo zaparkováno ve stínu pod stromy, postupem času se slunce otočí a sluneční paprsky mohou dopadat přímo na vozidlo. Ponechání zvířete nebo dokonce dítěte v takové sauně je vyloženě hazard s jejich zdravím. Častým zlozvykem kuřáků je také ponechání plynových zapalovačů volně za čelním sklem vozidla. Na přímém slunci pak dochází k přehřátí plynové náplně a k výbuchu zapalovače, který je v uzavřeném prostoru vozidla časem doprovázen požárem.

Bezpečné a bezstarostné prožití léta přeje Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje!

Den dětí

Byla jednou jedna vesnička a do té vesničky se posledního květnového dne sjela nejznámější pohádková zvířátka. Proč? Inu, slavil se Den dětí a to si přece všechna dítká zaslouží nějakou tu odměnu. Ale aby to nebylo tak jednoduché, každý, kdo ji chtěl, musel zvířátkům předvést, co umí.

U české školy z obrovského klobouku hbitě vyskočili Bob a Bobek. Ušáci si přišli ověřit, jak děti umí hrát hokej. Slalom byl vskutku propracovaný a jeho zvládnutí vyžadovalo značný um. Ukázalo se, že s hokejkou uměli všichni zacházet bravurně a proto přítomný kouzelník Pokustón rozdával razítka jako na běžícím páse.

Okousek dál, u polské školy, se zase z ničeho

nic objevila známá rodinka z pohádky O veliké řepě. Těžkou práci s taháním řepy si odvedli sami, ale děti, ty se přesto započtyly, když usilovně pomáhaly přenášet ji opičí dráhou z místa na místo.

Nedaleko odsud, u obecního úřadu, to bylo doopravdy růžové. Chrochtala si zde tři prasátka. Jak to dopadlo s jejich domečky, to se nedozvíme, protože čuníci měli plné ruce práce s podáváním míčků, kterými děti krmily jejich kartonového kamaráda.

V bájích opředeném místě – Belku, přímo v samotné skále, se uvelebil hrůzostrašný vlk! Po dobrém obědě, kdy spořádal celou babičku, si hověl na kanapi a sem tam pro pořádek zavyl. Naštěstí byl už dost sytý a Karkulku od snědku ušetřil. Přísným okem ji pozoroval, zda s myslivcem dohlíží na pravidla hry. Ta spočívala v házení balonků do košíku. Všechny děti však úkol

zvládly na jedničku a vlk tím pádem zůstal klidný na svém místě.

Na hřišti TJ Sokol se slétl celý hmyzí rej! Včelka Mája a Vilík dorazili s celou svou družinou. Mysleli si, že na velké ploše posbírají tolik pylu, že ho ani neunesou. Ale to se mýlili. Na hřišti žádné květy nejsou a pyl se tam sbírat nedá. Ale Máju s Vilíkem naštěstí napadlo pověřit malé pomocníky, aby jim pomohli sbírat alespoň poztrácené bonbony a míčky.

Náročný úkolový maraton byl u konce. Sluníčko ale bylo ještě hodně, hodně vysoko a zdaleka nebyl čas jít spát. A tak si děti až do soumraku užívaly svůj svátek na skákacím hradu, velké skluzavce a některé z nich se zúčastnily i animačního programu. A maminky a tatínkové? Ti si povídali příběhy u dobrého jídla a pití od místních spolků. VG

Vítání občánků 2019

1 8. dubna 2019 jsme na obecním úřadě v Hrádku slavnostně přivítali 24 dětí, které se narodily v období od dubna 2018 do března 2019. Letošní vítání ob-

čánků proběhlo v příjemné atmosféře. Děti z hrádeckých škol a školek vystoupily s krátkým kulturním programem. Všichni přítomní rodiče se podepsali do

pamětní knihy obce a dostali pro svá miminka drobné upomínkové dárky. Přejeme všem rodinám hodně zdraví, štěstí a spokojený život v naší obci.

Robert Borski

Šimon Plekanič

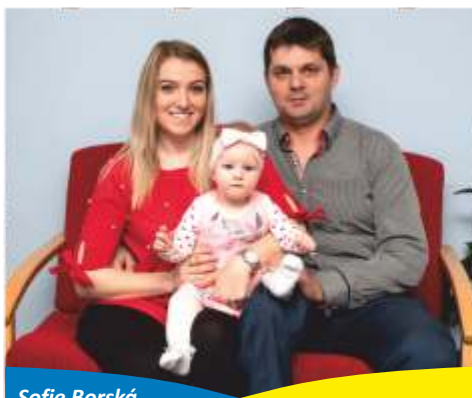
Emma Sztefková

Jakub Mlynek

Václav Pospěcha

Sofie Borská

Jonáš Beilner

Daniel Huczala

Michael Fronk

Eliška Göllnerová

Karolína Helma

Anita Sikorová

Barbora Gavendová

Anežka Samcová

Lukáš Czyž

Eliška Kormancová

Eliáš Rusnok

Artur Ciešlar

Laura Nicielníková

Paweł Sztuła

Adam Hóta

Barbora Raszková

Tomasz Rzyman

Tomáš Pyszko

Jakub Klupal

*Když se narodí dítě, člověk si uvědomí, že existuje něco důležitějšího, než je on sám.
Blahopřejeme vám k nově nabytému poznání.*

Původ a historie hrádeckých příjmení - 3. díl

V Hrádku žije 1900 obyvatel, což odpovídá 384 nejrůznějším příjmením. Na prostá většina z nich je původem z regionu bývalého Těšínského knížectví. Sloupec 1. zmínka v tabulce znázorňuje rok prvního písemného vyjádření tohoto pří-

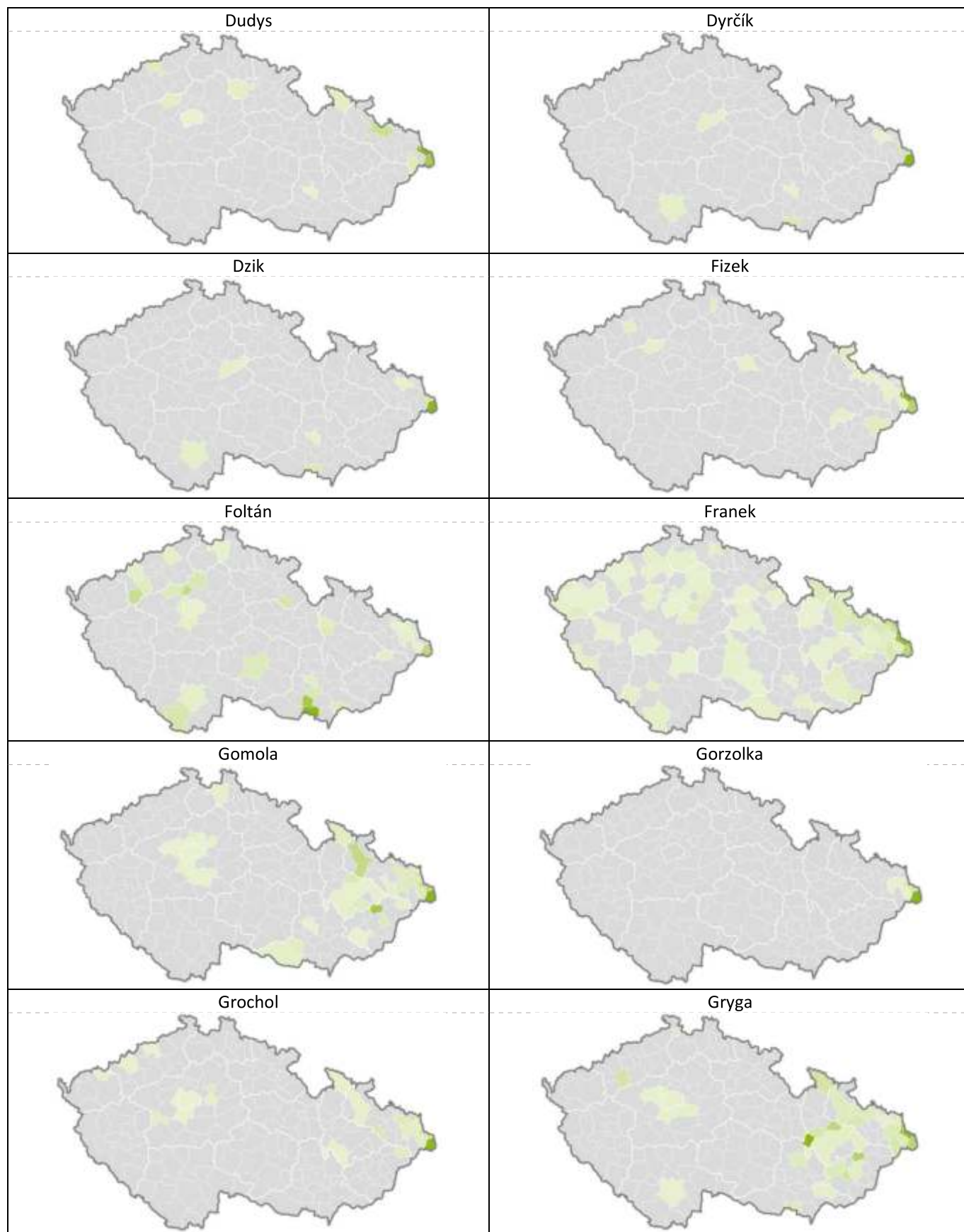
jmení na Těšínsku a příslušnou obec. Pro přehlednost dodávám informaci, kolik nositelů příjmení žije v současnosti v České republice a kolik z nich má trvalé bydliště v Hrádku. Příjmení v tabulce jsou podbarvena oranžově, pokud jsou místního půvo-

du. V případech, kdy se nepodařilo vypátrat o příjmení bližší informace, jsou příslušné buňky prázdné. Mapky ilustrují častější příjmení v Hrádku, tzn. 5 a více nositelů).

Hrádecká příjmení	četnost		1. zmínka			původ příjmení, význam slova
	Hrádek	ČR	Těšínsko	původní tvar slova		
Dudys	7	92				nepatří mezi těšínská příjmení. nepodařilo se vypátrat původ příjmení. Možná od slova dudek nebo dudy
Dyrčík	7	75	1647	Lazy	Durczak	od příjmení Durčák, ekv. Durczak. Durczeć = pršet, lít
Dzik	6	191	1727	Dolní Suchá	Dzik	od slova dzik tj. česky divočák
Dzurov	3	6				pravděpodobně některé ze slovenských nářečí. Slovo dzura = díra.
Esterka	2	271				od biblického osobního jména Ester. Ester = hvězda. Jednalo se o syna nebo muže Estery.
Ferenc	2	3330	1855	Biala	Ferenc	maďarské příjmení. Původ osobní jméno František.
Fiedler	3	2079				z německého Fiedler = hráč na primitivní strunný nástroj fidula, později houslista (dodnes se říká fidlat).
Fiedor	1	430	1883	Dolní Suchá	Fiedor	od jména Teodor
Fišer	4	8870				Počestělé německé Fischer, tj. rybář
Fizek	14	158	1722	Wisla	Fizek	od německé zkratky Visi jména Vincent
Foltán	7	196	1588	Staré Město	Foltin	z německého jména Foltin (Valentýn)
Foniok	1	173				příjmení hojně v polské části Těšínska. V historických pramenech neuvedeno. Význam nevypátrán.
Franek	8	1326	1571	Skřečoň	Franegkh	od vlastního jména František
Fronk	3	270				od vlastního jména František, poněmčené - Franc
Gajdacz	3	67	1630	Těšín	Gaydacz	od nářečního gajdač tj. hrát na gajdách
Garba	3	183	1692	Komorní Lhotka	Garba	ze staropolského garb, tj. hrb. Nářečně garbać = hrabat, shrnovat.
Gaura	1	106	1621	Těšín	Gaura	z rumunského slova gahura - otvor ve ztrouchnivělém stromě
Gavenda	4	752	1733	Vojkovice	Gawenda	a) od gawęda . Upovídáný člověk, b) také astra, c) pospolitost, lid
Gawel	3	20	1639	Těšín	Gawel	od vlastního jm. Gawel, které pochází z latiny - gallus – kohout
Gawlas	3	172	1671	Bocanowice	Gawlas	od vlastního jm. Gawel, které pochází z latiny - gallus – kohout
Gažo	1	351				slovo romského původu označující člověka ne-roma.
Golasowski	1	195	1707	Těšín	Golasowsky	pocházející z části obce Pawlowice - Golasowic
Golis	3	137	1694	Těšín	Golisz	od slova goły = holý nebo golisz, tj. holit se
Gomola	6	455	1629	Oldřichovice	Gomola	od slova homole - kulatá hrouda másla nebo tvarohu. Gomola = bezrohá kráva
Górecki	2	289	1633	Těšín	Gurecky	od místního názvu Góra, Górka. Těž góra ve smyslu podkroví
Górny	2	237	1577	Komorní Lhotka	Gurny	a) od staropol. gorny - horský, bydlicí v horách, nahoře b) týkající se hornictví

Goryl	2	181	1621	Návsí	Goryl	od opice gorily
Gorzolka	5	64	1680	Komorní Lhotka	Gorzolka	člověk, který má rád kořalku - kořala, nebo ten kdo pálí destiláty
Grania	2	28				od graniaty, tj. hranatý. Grania - hrana. Není uveden mezi těšínskými příjmeními
Grochol	10	252	1630	Těšín	Grochul	od grochol, tj. druh viky úzkolisté
Gryga	6	265	1442	Těšín	Griga	od latinského jména Gregorius - Řehoř

Robert Borski

Tak jde čas

Hrádek se neustále vyvíjí v čase. Člověk si to ani moc neuvědomuje. Vždy si na změnu poměrně rychle zvykne a zdá se mu, jako by to bylo odjakživa. Dobrou zprávou je, že většina změn jsou změny k lepšímu. Bohudík, stále trvá požehnané období prosperity. S nadějí hledíme i do nejbližší budoucnosti.

Nedávno jsem si prohlížel internetové portály Google Street View i Panorama na mapy.cz, které ve svých panoramatických zobrazovacích projektech zakonzervovaly naši obec v poměrně nedávné době. Google projel a nafotil naše ulice v roce 2012 (prvních 5 historických fotek) a Seznam v roce 2016 (areál TJ Sokola a pod kostelem). No nevím, doporučoval bych oběma

firmám, aby v Hrádku provedly nové fotografování ulic.

Historické fotky jsou trochu zkreslené vlivem kontinuální zobrazovací metody, ale pro potřebu srovnání je kvalita dostatečující.

Robert Borski

Dědina. Nenávratně pryč je už i jedna z posledních dřevěnic původní zástavby v jádru obce.

Odstavná plocha u nádraží. Dnes velmi využívána občany Grúně i turisty.

Bývalá hasičská zbrojnice. Dnes muzeum, které se v příštím roce bude stěhovat do nových prostor.

Bývalý Kolonial. Dnes Centrum volného času.

Centrum obce jako místo setkávání ve stále, do krásy, rostoucím parčíku.

Areál TJ Sokol Hrádek dnes zdobí přístřešek „Wiata“.

Prostranství pod kostelem s druhou Alejí života.

Nová pražírna kávy Belko Coffee Roasters

Víte o tom, že káva je ve skutečnosti produktem tropického ovoce? Většina lidí nejspíš během vychutnávání svého obvyklého ranního šálku nepřemýšlí o tom, odkud se jejich káva vlastně vzala a jak složitou cestu musela předtím podniknout.

Z jihoamerických nebo afrických plan-táží až na váš stůl je tato pouť skutečně dlouhá a kávovníková zrna musí během ní projít mnoha rukama - od domorodých sběračů kávových „třešní“ až po místní pražiče. Na produkci kávy je dnes závislé živobytí odhadem 125 milionů lidí po celém světě. Nechceme vás ale zde zatěžovat detailními informacemi o celém tomto procesu. Budeme však rádi, když si při svém příštím šálku kávy vzpomenete na to, že nápoj, který držíte v ruce, je ve skutečnosti původem ovoce. Chuť takového nápoje závisí na mnoha věcech a velice důležitá je přitom jeho čerstvost. Čerstvě pražená zrna vás zaručeně ihned upoutají svou omamnou vůní. My se jmenujeme Belko Coffee Roasters a pražíme pro vás přesně taková čerstvá zrna. Naše pražírna se nachází v Třinci, avšak vzhledem k tomu, že pocházíme z Hrádku, jsme si do našeho názvu zvolili jméno legendárního rytíře Belka, jakožto symbolu naší rodné obce. Náš příběh se začal psát někdy v létě roku 2017, kdy jsme se rozhodli, že budeme pražit vlastní kávu. Proces založení takové pražírny však není úplně snadný, a tak se naše první várka zrodila až v březnu roku 2018. Během posledních let jsme pili kávu snad ze všech koutů světa praženou různým způsobem a víme, že výsledná chuť závisí na spoustě faktorů. Důležitý je například typ půdy, v jaké kávovník vyrůstá nebo i její nadmořská výška. Finální chuťový výsledek je však nakonec určen stylem pražení. A pražení je ten proces, který nás nepřestává bavit a současně fascinovat. Obvyčejné zelené kávové zrno bez jakékoliv příjemné chuti nebo vůně se během pár minut promění v úžasně aromatický, chuťově výrazný produkt, který je tolik žádaným artiklem doslova po celém světě. Věříme, že takové zrno by mělo být základem chuťově komplexní kávy, nikoliv pouze univerzálně chutnajícího, hořkého zdroje kofeinu. Dobrá káva může chutnat po čokoládě, i když jsme do ní žádnou nepřidali, můžeme v ní cítit citrusy nebo jahody, i když tam ve skutečnosti žádné nejsou, nebo může být sladká, a to i bez cukru. Přesně tyto specifické chutě káv z mnohých částí světa se vám snažíme přinést a ukazovat přitom chuťovou rozmanitost, jakou káva může nabízet. Záleží nám přitom na kvalitě a čerstvosti. Ta je totiž zásadní. Proto nakupu-

jeme zelená zrna v potřebném množství tak, aby nám neležela na skladě příliš dlouhou dobu. Následně je pravidelně dle objednávek pražíme v malých várkách, aby se k vám dostala co nejdříve po upražení. Zastáváme pravidlo, že méně je někdy více. Proto u nás můžete koupit vždy pouze několik druhů káv, které však pravidelně obměňujeme. Perfektní šálek kávy je tak trochu naše posedlost. Pijeme ji opravdu hodně. Tím to pro nás ale nekončí. Účastníme se kávových festivalů a přednášek, studujeme chemické procesy, které probíhají během pražení, a letos se dokonce chystáme navštívit kolumbijské kávové farmy. Usilujeme o to, abychom byli v tom, co děláme, co možná nejlepší. V současné době máme v provozu e-shop, kde si můžete objednat a dozvědět se více o tom, co aktuálně pražíme. Zároveň se snažíme co nejčastěji navštěvovat s naším prodejním stánkem různé kulturní a sportovní akce v regionu a brzy se naše káva objeví i v míst-

ních obchodech. Je nám jasné, že každému bude chutnat trochu něco jiného. Proto jsme kdykoliv připraveni na jakékoliv vaše dotazy nebo připomínky ohledně čehokoliv, co s kávou souvisí, a věříme, že nakonec i vy najdete svůj „perfektní“ šálek...!

Jaroslav Burawa & Roman Hudák

ČERSTVÁ KÁVA DOMŮ, PRO FIRMY I KAVÁRNY

BELKO COFFEE ROASTERS
KONSKÁ 197, TŘINEC
+420 731 332 544
INFO@BELKOCOFFEE.CZ
WWW.BELKOCOFFEE.CZ

První „Den pro muže“

Na počátku to byl takový drobný pokus o větší rovnoprávnost okoreněný špetkou závisti při čtení komentářů, jak se opět další hrádecký Den pro ženy vydařil. Historicky první akce jenom pro muže se měla odehrát již na podzim 2018. Jelikož někteří politicky citliví hrádečtí muži v tomto počínu spatřovali skrytou předvolební kampaň, v zájmu čistoty úmyslu, přesunuli jsme akci na jaro.

Nádherné počasí, které nás doprovázelo po celý den, signalizovalo, že jsme udělali dobře. Sešlo se nás 66. Ve všech

věkových kategoriích (od 18 do 78 let). Neuvěřitelné.

Zaskotačili jsme si jako malí kluci. Vzduchovka měla rozžhavenou hlaveň, s lukem a šípy někteří z nás připomínali slavného náčelníka Apačů. Žádný spěch. Pohoda. Přiměřena soutěživost byla žádána. Petr Dudys byl za své sportovní úspěchy jmenován Mužem roku.

Košť kalvadosu a slivovice netrpěl podle očekávání žádnými organizačními nedostatky. Lukáš Bulíček, mistr kuchař z harcovského hostince nám ukázal, jak lze grilovat o pět levelů výše. Ochutnávka nejrozličnějších specialit na grilu patřila k nejatraktivnějším bodům programu. Pro úplnost, i horalská polévka udělala našim žaludkům nevídané potěšení a pivo z vlastního, originálního, pro tento den vyrobeného kryglu bylo taky hodnoceno

kladně. Spontánnost účastníkům setkání vůbec nechyběla. Ve vrcholném odpoledním „hycu“ někoho napadlo udělat dobrý skutek. Zprovoznit po zimě dřevěnou lávku přes řeku. Hrr na věc. Po delším zvažování, jak by se dalo problém vyřešit co nejefektivněji, se několik udatných rytířů jalo smočit svá těla v chladivém proudu Olzy. Povedlo se. Lávka opět začala sloužit lidu. Až do první povodně. Nyní již možná vesele brázdí slané vody Baltského moře, ilustrující odhodlání, kreativitu a týmového ducha prostých inženýrů z jedné dědiny na Těšínsku.

Ten pohodu vyvolávající, nepopsatelně osvobozující pocit chlapecké vzájemnosti, nezdeformovaný bdělým ženským okem, jsme si vychutnali plnými doušky. Nutno za rok zopakovat, co myslíte, mužové hrádečtí?

Robert Borski

Den rodiny

Rodina je základ společnosti, rodina je také místo potřebné pro správný vývoj dětí, rodina je místo, kam se člověk rád vrací. O rodinu je třeba pečovat. Mezinárodní den rodiny nám připomněl její důležitost.

Tento den 15. 5. 2019 jsme společně oslavili s rodinami našich dětí. Děti vystoupily s básněmi, písněmi, tanečky... Odnesly bylinku, o kterou by se měla celá rodina starat a užívat si ji. Proběhlo vyhodnocení soutěže „Tvoří celá rodina“ na téma „Já a moje rodina“. Společnými silami a jakoukoliv technikou výtvarně ztvárnili svoji rodinu v jakékoliv době, čase, u jakýchkoliv činností. Prostě fantazii se meze nekladly. Výsledky byly obdivuhodné, až do začátku prázdnin nám zdobily interiér pod schodištěm.

Za MŠ Julie Mitrengová

Sportovní hry

Jablunkovské centrum kultury a informací, p. o. i v letošním roce pořádalo „Sportovní hry“ pro družstva mateřských škol od Hřčavy po Hrádek. Tato soutěž probíhá každoročně po celé České republice. Cílem projektu je, aby se na všech mateř-

ských školách více sportovalo a aby se děti učily zásadám „fair play“, zdravé soutěživosti a týmové spolupráci.

12. 6. 2019 čtyřčlenná skupinka nejstarších dětí reprezentovala naši školku na těchto hrách. Společnými silami vybojovali krásné 5. místo ze 17 MŠ. Blahopřejeme jim.

**Rozlučte se kluci, holky, máme tady konec školky.
Na nás starší 6 let čeká nový školní svět.**

Velké noční dobrodružství s Machem a Šebestovou

Dne 3. 5. 2019 se škola nemusela obávat žádného zloděje ani lotra, který by jí chtěl jakkoliv ublížit, neboť se o ni celou noc starala parta třetáků společně s paní učitelkou a jejím manželem.

Celý večer se nesl v duchu Macha, Šebestové a Jonatána. Nejdříve jsme vyslovili svá přání do kouzelného sluchátka, posléze si pochutnali na výborné večeři a hráli hry doprovázené bouřlivým smíchem. Samozřejmě nechyběly ani úkoly, jež Mach a Šebestová pro své svěřence pracně připravili.

A největší zážitek? Jak jinak – STEZKA ODVAHY. Noc jsme přečkali všichni ve zdraví jak fyzickém, tak i psychickém a třetáci se již těší na nové zážitky, které jim škola přinese.

Ria Macurová

foto | zdroj Česká televize

Pasování prvňáčků na čtenáře

V úterý 9. dubna nás paní knihovnice Bc. Petra Borská seznámila se vším, co se týká knihovny i knížek v ní. Poté nás přišel pan

starosta pasovat na rytíře knihy a čtenáře knihovny pravým rytířským mečem. Nyní už můžeme navštěvovat obecní knihovnu a půjčovat si knížky ke čtení. Hurrrrááá..., čtení nás moc bavíííí....

Zdeňka Balogová

Noc s Andersenem

Počátek dubna byl tradičně věnován H. CH. Andersenovi a jeho pohádkám.

Letos jsme se také seznámili s tvorbou Ondřeje Sekory a Petra Síse. Během večera děti i spoustu knih přečetly, prolistovaly, vytvořily plakáty.

Tradiční diskotéka formou karaoke zakončila den, všichni spali až do rána jako malí Budulínci.

Těšíme se na příští rok!

Šárka Honusová

Jak získat průkaz cyklisty? To už teď vědí naši čtvrtáci

V dubnu zvládli teorii zakončenou testem

na sucho ve třídě. Květen zavedl teorii nabitých cyklisty na dopravní hřiště v Jablunkově. Různé druhy křižovatek, kruhový objezd, jednosměrná ulice se zdály být nepřekonatelnými. Nakonec všechno zvládli a nevykolejila je ani přítomnost městských policistů.

Šárka Honusová

Školní výlet

„Ostravo, Ostravo ...“ nám zní v uších ještě teď, když zavzpomínáme na skvělý školní výlet. Letos jsme se vydali na dalekou cestu do Světa techniky ve Vítkovicích. Díky projektu MAPII jsme mohli zakusit na vlastní kůži, jak těžké to mají handicapovaní lidé. Program Tělo a technika, který je ve Vítkovicích pouze dočasně, dovoluje nahlédnout a zažít alespoň zlomek z tohoto života. Naši třetíáci se do všeho pouštěli s neuvěřitelnou vervou a byli chváleni místním průvodcem, jak skvěle úkoly zvládli. A jaké to byly úkoly? Třeba pohyb na vozíčku po nerovném terénu, psaní Braillovým písmem, stolní fotbal pro nevidomé, střelení ze zbraně pro nevidomé, jízda na handbiku a spousta dalšího. Při reflexi děti oceňova-

ly tento nevšední zážitek a vyjádřily vděčnost za to, že jsou zdravé. Co je vlastně více než toto uvědomění?

Ria Macurová

Týden zdraví

Aktivity, které podporují zdraví, chrání přírodu, pomáhají dětem z chudých zemí.

Fotbalový trénink, beseda o strašilkách a pakobylkách, ptáčích v našich lesích, o plazech. Přednáška k hnutí Mary's Meals. Jak si správně čistit zoubky. Mobilní planetárium s filmy o vodě a životě pod/nad zemí. Sobotní Běh Hrádkem.

To vše jsme stihli v jednom školním týdnu. Jsme rádi!

Šárka Honusová

Výlet 1., 2. a 3. ročníku

Skvělý školní výlet si užili žáci 1., 2. i 3. ročníku v zážitkovém centru URSUS v Dolní Lomné. Děti byly nadšené, dozvěděly se spousty zajímavých věcí o hmyzu. Dále jsme navštívili muzeum a skvělý park, který prošel opravdu výraznou zatěžkávací zkouškou našimi dětmi. Oceňuji zdatnost a neúnavnost našich žáků při pěší turistice z Bocanovic do Lomné a po vydařeném dni opět zpět z Dolní Lomné do Bocanovic na vlak.

Zdeňka Balogová

Ááááá... sláva nazdar výletu...

Výlet na TROJMEZÍ byl suprovní - vše bylo prostě fajnvní. Počasí nám přálo, sluníčko nás hrálo.

Při té teplotě rekordní přišla vhod ledová tříšť venkovní.

Za tu velmi příjemné paní z HRČAVSKÉ PRAŽÍRNY KÁVY děkujeme –

velké díky s krásným pozdravem tímto z Hrádku věnujeme.

Všichni jsme si to velmi užili – krásný pohodový den prožili.

Děti 4. a 5. ročníku

...Ááááá, už je tady zas,

ten krásný předprázdninový čas.

Radovánky jsou z námi
zasloužený odpočinkový čas před námi.

Děkujeme všem, co přišli
a podpořili nás na cvičebním hřišti.
Všem rodičům, co dali do toho práci
a ještě si přitom dělali legraci.

My jsme do toho dali všechno – lásku, nadšení, energii i legraci.

A tímto děkujeme všem rodičům, prarodičům, přátelům,
p. učitelkám
a dětem za jejich celoroční práci.

Děti ZŠ a MŠ Hrádek

Dzidzius w naszym przedszkolu

Pod koniec maja w naszym przedszkolu gościliśmy p. Matuszną z półrocznym niemowlętkiem, młodszą siostrzyczką naszej Klareczki. Dla przedszkolaków było to bardzo ciekawe zajęcie. Już od rana dzieci z niecierpliwością czekały na małą Sofinkę. Dzieci mogły obserwować, głośko i dotykać małego dzidziusia. Z radością asystowały małej Sofince w czasie kąpieli, wycierania do ręcznika, smarowania ciała oliwką, przewijania, ubierania, obcinania paznokci, no i wrzeczcie karmienia mlekiem z butelki. Sofinka obdarowała nas wszystkich zadowoloną minką i uśmiechem. Dziękujemy mamusi, P. Matusznej!!!

Klára Šwierczková

Dzień Dziecka

Również w tym roku nie zapomnieliśmy o świętowaniu naszych dzieci. W przedszkolu ładnie malowały swoje koszulki i częstowali się pyszną pizzą. Później wyjechaliśmy z dziećmi jak co roku na gry i zabawy do DDM w Bystrzycy. W tym roku odwiedziliśmy miasteczko Westernu. Było przygotowane wiele zadań do wykonania. Po spełnieniu zadań wszyscy zasłużyli na małą nagrodę.

Klára Šwierczková

Wycieczka przedszkolaków

Wreszcie dzieci doczekały się upragnionej wycieczki przedszkolnej. Tym razem pojechaliśmy pociągiem i tramwajem do Ostrawy – Dolnych Witkowic. Naszym celem był kompleks Wielki Świat Techniki - „Dzieciocy Świat”. Tam dzieci z rodzicami spędziły wspólny czas na zabawie, rozwijając dziecięcą fantazję. Dzieci mogły bawić się w różnych kąciach zabaw, takich jak np. bajkowy las, autoserwis, labirynt, warsztat, lekarz, farma, kuchnia, stragan, budowa, studio telewizyjne, wodny świat lub teatrzyk. Tegoroczna wycieczka była udana, dzieci zmęczone, ale zadowolone wracały do swoich domów.

Klára Šwierczková

Gry i zabawy sportowe w Jabłonkowie

W środę 12.czerwca odbyły się w Jabłonkowie gry i współzawodnictwa sportowe między siedemnastoma przedszkolami na boisku szkolnym Polskiej Szkoły Podstawowej im. H.Sienkiewicza.Organizatorami tej imprezy było Jabłonkowskie Centrum Kultury i Informacji JACKI. Nasi sportowcy dzielnie reprezentowali nasze gródeckie przedszkole, zdobywając 10.miejsce. W grach sportowych wzięli udział : Wiktorka Ćmiel, Klárka Sikora, Andzio Kadłubiec, Teoderek Piechaczek i Oliwerek Piechaczek w dyscyplinach jak skoki w workach, rzut do celu, skok w dal z miejsca i sztafeta. GRATULUJEMY!!!

Klára Šwierczková

Festyn

Również i w tym roku nie zapomnieliśmy o tradycyjnym festynie, który odbył się w sobotę 15. 6. 2019. Dzieci z przedszkola i szkoły przedstawiły wyśmienity i relewacyjny program, w którym zatańczyły biedronki i pszczołki z przedszkola, a w szkole zawiątały pająki, muchy, motyle i pasy koniki. Przez całe popołudnie bawiła nas grupa muzyczna Galax, smaczny bufet, sporo różnych zabaw dla dzieci, bogata tombola i słoneczna pogoda.

Klára Šwierčková

Nasi tegoroczni absolwenci gródeckiego przedszkola

Mokry moj

Tak można nazwać szkolną przygodę ze stawianio moja, którą już po raz drugi przygotowali dzieci przedszkola i uczniowie polskiej szkoły. Tegoroczny koniec kwietnia to ciągły deszcz, zimno, mokro i dżdżysto. Jak tu przygotować program, kiedy nie można wyjść na podwórko? Na szczęście koncepcja scenariusza była taka, że moja postawią dwie filmowe niezdary, czyli popularni Pat i Mat. Tu nie trzeba było się przejmować, ponieważ psucie czy niszczenie czegośkolwiek, to właściwie ich codzienny chleb. A

jednak, co nieco nerwów było, bo przy ilości dziewięciu Patów i tyle samo Matów, łatwo o wielki chaos. Dokładnie godzinę przed rozpoczęciem imprezy przestało lać. Zdarzył się prawdziwy cud. Szybko ze szkoły, jeszcze nieprzebrani Patowie i Matowie przynieśli potrzebne praktykable i program mógł się rozpocząć. Najpierw przedszkolacy, bez tremy, spokojnie, z gracją i uśmiechem, przywitali wiosnę. A zaraz potem w rytm melodii ze słynnej kreskówki na scenie pojawiła się chmara „pracowników” firmy budowlanej PatMatBud, którzy rozpoczęli budowę nowego przedszkola. Wznoszone mury w

żadnym wypadku nie przypominały linii prostej a prawie gotowe ściany przewracały się jak przysłowiowe klocki. W końcu kiepskiej jakości budowa przedszkola została przerwana, ponieważ do obecnych dotarła wiadomość, że jest 30 kwietnia i wszyscy w Gródku stawiają moja. W mig z Patów i Matów – murarzy – stali się drwale, którzy z pobliskiego lasu przytaszczyli wielkiego moja. No i tu zdarzył się drugi cud, nieudolni bohaterowie . . . . bez problemu moja postawili.

Kazimierz Cieślak

Smażenie jajecznicy

Do tradycji już należy świetlicowe smażenie jajecznicy w naszym ogrodzie szkolnym. W tym roku impreza została zaplanowana na piątkowe popołudnie 7.6. Jajecznica z ponad 80 jajek usmażona na maśle z dodatkiem szczypiorku smakowała wyśmienicie!

Cieszyn

W środę 10 kwietnia pojechaliśmy z klasą czwartą na wycieczkę do Cieszyna. Wycieczka miała charakter tematyczny „Śladami Piastów”, ponieważ w ramach lekcji historii akurat o Piastach sobie opowiadamy. Najpierw obejrzelśmy Studnię Trzech Braci – pamiątkę legendarnego spotkania trzech braci – założycieli Cieszyna, a potem wstąpiliśmy do Księgarni Piastowskiej, gdzie pooglądaliśmy ciekawe książki. Po krótkiej przerwie w cukierni wyruszyliśmy spacerem na Wzórze Zamkowe z Rotundą św. Mikołaja i Wacława oraz gotycką Wieżą Piastowską. Wejście na szczyt było sprawdzianem kondycji uczniów, jednak wszyscy zdali na medal, a nagrodą był cudowny widok! Mając w nogach 8608 kroków, wróciliśmy do szkoły na smaczny obiad.

Pasowanie na czytelnika

21. 6. w naszej bibliotece uczniowie klasy pierwszej zostali pasowani na czytelników.

Wycieczka szkolna

5.6.2019 r. wybraliśmy się do Centrum Ursus w Dolnej Łomnej, gdzie uczestniczyliśmy w warsztatach „Śladami zwierząt drapieżnych”. Uczniowie nie tylko poszerzyli wiedzę na temat życia i odżywiania zwierząt drapieżnych, ale też zobaczyli modele śladów m.in.: rysia, niedźwiedzia, wilka. Ciekawym punktem

warsztatów było także rozpoznawanie odgłosów wydawanych przez zwierzęta oraz samodzielne wyrabianie modeli śladów wybranych drapieżników. Wyjątkowych wrażeń doznaliśmy zwiedzając unikatową ekspozycję interaktywną Beskidów, której elementem przewodnim jest woda. Dzieci zapoznały się z historią gór, ich fauną i florą, a dzięki nowoczesnej technologii mogły zobaczyć jak widzi świat swoimi

oczami niedźwiedź, ryś, pszczoła lub puszczki. Wzbogaceni o nowe informacje i doświadczenia udaliśmy się na smaczny obiad, a następnie odwiedziliśmy uczniów i nauczycieli ze Szkoły Podstawowej z Polskim Językiem Nauczania Dolnej Łomnej. Dla dzieci obu szkół było to długo oczekiwane spotkanie, dlatego od razu rozpoczęli wspólne gry i zabawy na szkolnym boisku, i pobliskim placu zabaw.

Sandra Kozak

Svobodná škola Hrádeček

Škola Hrádeček právě ukončuje třetí rok svého fungování. Během této doby se stále vyvíjí, ale některé věci jsou neměnné - třeba přátelství a těšení se na malé i velké kamarády. Na to, až se spolu zasmějeme, až si mezi sebou děti vyřeší konflikt a naučí

se tak svou další lekcí o vyjednávání. Až budeme pracovat, učit se nebo hrát SPOLU (protože chceme).....

Hrádeček je také prostor, kde oceňujeme vzájemnou důvěru a citově bezpečné prostředí. Děti tu jsou aktivní a učí se samostatně řešit problémy a respektovat společná pravidla (do jejich tvoření jsou také zapojeni a starají se i o kontrolu jejich dodržování).

Je to místo, kde mezi „velkými“ i „malými“ panuje respekt a kde rodič, dítě i průvodce „táhnou za jeden provaz“.

Do dalších let škole přeji, aby i nadále rozvíjela lidské hodnoty jako je důvěra, respekt i přátelství a vyrůstaly v ní sebevědomé a schopné děti plné síly i radosti ze života.

*Pavla Svobodová
průvodkyně*

Spolkový život v obci

Daruj krev s hasiči

Již potřetí se hasiči z Hrádku zapojili do akce „Daruj krev s hasiči“.

Děk patří všem, kteří se zúčastnili a podpořili tak ušlechtilou myšlenku.

Příští rok půjdeme znovu. Připojí se někdo k nám?

Bronislav Starzyk

Hasiči ve školách

Jako každoročně provedla naše jednotka po dohodě s řediteli obou škol v rámci požární výuky námětové cvičení. Žáci museli opustit třídy, jelikož „hrozilo nebezpečí“. Bylo zajímavé, jak spořádaně opouštěli své třídy i s učitelkami. A nikoho nepřekvapilo, že utíkali i na boso. Po zkontrolování počtu žáků, aby bylo vše v pořádku, byla provedena krátká přednáška o účinnosti takovéhoho nácviku. Byly zodpovězeny i dotazy. A pak nastalo pro všechny překvapení. Přijeli hasiči z Bystřice, a proto jsme udělali ukázkou použití proudu B, C a D. Děti pak si mohly vyzkoušet použití proudnice D – jak přímý proud, tak i mlhu. Vyzkoušely si to i paní učitelky. Radost měli všichni.

Bronislav Starzyk

Velká voda v Hrádku z pohledu jednotky hasičů

První příznaky problému začínaly už ve středu 21. 6. kolem 11 h dopoledne, kdy jsem se vracel z nákupu v Jablunkově a viděl plnící se kanalizační vpust' u hřiště. Proto jsem bez všech formalit vzal kopáč a šel ji uvolnit, aby byl klid. Toto se opakovalo ještě asi v 17.00 hodin po upozornění klientů místní hospůdky. Znovu jsem vpust' uvolnil a ve skrytu duše doufal, že všechen nepořádek je již venku. Večer, asi kolem 20:30 hodin, po urputném dešti jsme se starostou obce konzultovali, že momentálně je klid a zůstaneme ve spojení. Asi ve 22:30 hodin mi volal velitel družstva, že při kontrole po vlastní směně je vše v pohodě. Ovšem asi první tel 22. 5. v 5:45 ráno mě dostal znovu do reality. Už jen pohled od nádraží směrem k hřišti byl zdrcující. Vše zatopené. Krátká porada a okamžitý poplach pro jednotku.

Hlavní cíl: uvolnit kanalizační vpust' u hřiště a následně očistit vpust' u protihlukové stěny a u nádraží...

Tam to mělo pak ten správný účinek a voda začala opadat.

V tom se začali ozývat občané, že potřebují pytle s pískem. Vydali jsme se ke zbrojnici a dali k dispozici pytle i plničku. Kluci zůstali pořád na svých stanovištích a čistili vpustě.

Bylo asi 6:30, když starostovi zazvonil telefon. Kuchyň a sklep české školy byl zatopen. Vydali jsme se proto do školy, kde jsme nasadili elektrické kalové čerpadlo na čerpání vody. K jeho obsluze stačí jeden člen jednotky.

Po chvíli klidu se asi v 9:30 se telefonicky ozvalo operační středisko Ostrava /150, 112/s žádostí o odčerpání vody ze zatopených sklepních prostorů v obytném domě.

Po dohodě se členy jednotky a ponechání jednoho člena u vpustě na hřišti jsme vyjeli k zatopenému sklepu. Opět jsme nasadili kalové čerpadlo a tím s problémem pomohli. Mezitím jsme dostali teplý čaj a svačinu, což velmi pomohlo zase nám.

Čas utíkal a voda pomalu všude opadala. U hřiště byla pořád služba, protože to jinak nešlo. Neustále něco připlouvalo a ucpávalo vpust'. Přibližně kolem 12:30 h se vše uklidnilo, proto jsme se rozhodli odjet na základnu. Ovšem následující telefonát byl jiného názoru. Plný sklep vody u osamělé paní. A byla to pravda, minimálně 60 cm vody. Proto jsme nasadili jedno kalové čerpadlo a poté přivezli i druhé ze školy. Mezitím si nás i odchytila televize Prima pro natočení

krátkého šotu.

Skončili jsme okolo 15. hodiny a po krátkém obědě se rozešli domů.

Ale domácí idyla skončila kolem 17. hodiny výzvou z IZS Ostrava o zatopeném sklepu. Jednalo se o stejný sklep, který jsme čerpali odpoledne. Stačilo už jen jedno čerpadlo a během čerpání jsme dotyčné paní zprovoznili její domácí čerpadlo. Tímto jsme problém vyřešili přibližně kolem 18:30 h. Ráno dne 23. 5. v 6:30 jsme přijali telefonát o vodě ve škole, který nikoho nepřekvapil. Ale čerpadlo už bylo na svém místě a pracovalo na odstranění škod - s přestávkami asi do 15. hodiny, kdy už nebyl přítok vody tak silný. Čerpadlo jsme odstranili až v pondělí, když už byl klid. Tolik z pohledu velitele jednotky. Doufám, že jsem udělal vše k zabezpečení všemožných událostí mi známých.

*Bronislav Starzyk
velitel jednotky hasičů obce Hrádek*

Mladí Oceláři se zocelovali v požárním sportu

Stává se již tradicí, že mladí třinečtí hokejisté, kteří hrají extraligu dorostu za HC Oceláři Třinec, opětovně navštívili hřiště TJ Sokol Hrádek v rámci své letní přípravy. Akci na požádání trenérů těchto hokejistů, pánů Macha a Muchy, zorganizovalo hrádecké SDH prostřednictvím pana Pavla Beneka, který v tomto klubu dělá vedoucího mužstva. Hokejisté měli týdenní soustředění v Bystřici a pro zpestření tréninkových dávek si vyzkoušeli na uvedeném

hřišti za velice teplého počasí 4 sportovní disciplíny v požárním sportu. Sami kluci po splnění všech disciplín konstatovali, že byly velmi fyzicky náročné. Po sportovním výkonu, který zabral zhruba 2 hodiny, jsme následně poseděli pod wiatou a živě diskutovali hlavně o hasičích a hokeji. Této akci se zúčastnilo celkem 35 hokejistů a jejich uvedení trenéři. Mezi kluky nejsou jen čeští hokejisté, za třinecký klub hrají a připravují se i hráči ze Slovenska, Polska a dokonce i

jeden Chorvat. Akce se opravdu vyvedla, trenéři nám poděkovali za organizaci a věří v další dobrou spolupráci.

*Bohuslav Branc
Starosta SDH*

Jarní akce seniorů

Jaro jsme zahájili smažením vaječiny v Centru volného času, byli jsme mile překvapení novou vinárnou a sociálním zařízením v budově, kde je kuchyňka a krb. Vaječina se povedla a navíc většina seniorů donesla vlastní výpeky, jako koláče, koblihy, záviny a zákusky. Seniori, aby nezůstali pozadu, donesli něco jako ohnivou vodu.

Dne 14. května se uskutečnil jednodenní zájezd do Goczkowic v Polsku. Goczkowice jsou rájem pro zahrádkáře, milovníky rostlin a okrasných zahrad. Je tam arboretum, ve kterém jsme nakoupili květiny, kaktusy, keře, stromky... no prostě co

kdo chtěl. Mnozí nešetřili, tak doufáme, že Hrádek zase o něco zkrášlí. Na zpáteční cestě jsme jeli do Wisly na oběd, výběr byl velký, hlavně gorolských jídel. Po obědě jsme šli na kávu a zákusek do vyhlášené cukrárny "U Janeczki". I když počasí nepřálo, výletníci byli spokojeni.

Poslední větší akcí seniorů byl třídní vlakový výlet do Prahy. První den po ubytování jsme věnovali prohlídce Prahy. Nejvíce zaujala více jak stoletá botanická zahrada. Byla to pastva pro oči, protože na jaře všechno kvetlo, součástí zahrady byla také celostátní výstava kaktusů, to bylo něco úžasného. K vidění byly unikáty od mini až po maxi rozměry všech barev. Druhý den jsme vyrazili k Vltavě. Po loňské plavbě směrem na Mělník jsme tentokrát vyrazili proti proudu směrem na Slapy.

Jeli jsme lodí "Cecilie" o délce 53 m a šířce 8 m a kapacitou asi 400

osob. Z lodí byly výhledy do malebné přírody kaňonů Vltavy. Propluli jsme třemi plavebními komorami, nejvyšší byla 13,5 m. Délka plavby v jednom směru je něco přes 30 km. Po dvouhodinovém pobytu na Slapech jsme se v podvečer vrátili do Prahy.

Třetí den po snídani jsme zamířili směr Karlštejn vlakem z hl. nádraží. Karlštejn je asi 30 km na jihovýchod od Prahy. Vystoupili jsme na vlakové zástavce Karlštejn, která je asi 2 km od hradu.

Ti, kteří nechtěli šlapat, se nechali vyvézt koňským povozem. Prohlídka hradu za doprovodu skvělého průvodce trvala asi 2 hod. a byla velmi zajímavá, zmíním se jenom o nejvýznamnější části hradu a to o kapli sv. Kříže, což je svatostánek českého národa. Je celá zdobená zlatem a drahokamy. Výstup do kaple byl dost náročný, je tam přes 140 schodů a každý je 30 cm vysoký. Ale seniori to zvládli, někteří po čtyřech, jiní za pomoci kamarádů. Po prohlídce nám chutnal společný oběd. Po obědě jsme vyrazili do podhradí, do cukráren na kávu a zákusek. V podvečer jsme se vrátili vlakem do Prahy na hlavní nádraží, kde jsme vyzvedli zavazadla z úschovny a nastoupili na vlak směr Návší. Ve 22 hodin jsme byli doma. Unavení, ale spokojeni.

*Za Klub seniorů
Karel Widenka*

Skvělá zpráva! Hrád'átka, jste jedničky!

Jménem naší samosprávy vám chci srdečně poděkovat za váš počin zpříjemnit čas hospitalizovaným dětem, jak píše pan ředitel třínecké nemocnice.

RB

Jaro Hrád'átek

Jako každé jaro tak i tento rok se toto období neobešlo bez jarní a velikonoční výzdoby. Ať už to byly naše stoly, dveře, okna, maminky pilně a nápaditě vyráběly v dubnu dekorace. Aby toho vyrábění nebylo málo, tak naše paní vedoucí Monika Ciešlarová dostala skvělý nápad. Udělat něco pro dobrou věc a to konkrétně vyrobit šneky z textilíí pro dětské oddělení Nemocnice Třinec Sosna. Tyto šneky si mohly děti pomalovat, vybarvit a tím si zpříjemnit čas léčby v nemocnici. Děkujeme tímto

všem maminkám za kus odvedené práce a nejvíc Monice. Ale abychom nezůstali jen u vyrábění. Zorganizovali jsme si super přednášku o domácí péči bez obalu a také jsme cvičili na balónech, zpívali i hráli.

Protože jaro je za námi a prázdniny jsou v plném proudu, tak i Hrád'átka mají takové prázdniny. Ale nezoufejte, sic se v úterky CVČ nezaplní, určitě se uvidíme na společných výletech, které plánujeme, proto sledujte FB stránky "Hrádecký klub maminek".

Barbora Fronková

MAMIMIny

Věděli jste, že v Hrádku už fungují dva kluby maminek s miminky? V roce 2016 vznikl klub maminek "Hrád'átka" a v letošním roce vznikl klub "MAMIMIny - duchovní level", který je otevřený pro rodiče s miminky, kteří mají zájem nejen o společný strávený čas a aktivity pro miminka, ale také o duchovní podporu. Původně jsme skupinku založily z potřeby maminek z církvi v naší obci, abychom měli vlastní prostor a čas se setká-

vat a podporovat. A poměrně rychle se informace o skupince rozšířila do širšího okolí, takže teď už je naše skupinka nejen mezidenomináční, ale také meziobecní. A máme z toho radost. Je nás hodně, podporujeme se vzájemně i duchovním zamyšlením, modlíme se o nás a naše děti a o potřeby druhých a pěkně si spolu popovídáme. Jsme na jedné lodi. Scházíme se 2x měsíčně, každou první a třetí středu, v Centru volného času Hrádek, a dveře jsou stále otevřené.

Hana Wiselková

Ochaby 2019

Jak už to bývá zvykem, jednou do roka za podpory Obce Hrádek, Hrádátka vyjíždí na celodenní výlet spolu s rodiči. Letos jsme zoologickou zahradu vyměnili za trochu sportu a adrenalinu. A tak se stalo, že 16. května ráno na místním hřišti TJ Sokol byl nezvyklý ruch. Děti s maminkami a tentokrát i s tatínky se sešly u autobusu, aby

všichni společně vyjeli na výlet do polských Ochab nedaleko hranic. A co je tam vlastně čekalo? Skákací hrady, skluzavky, průlezky, vodní svět, opičí dráha, mini ZOO, dinopark, miniatury, dům vzhůru nohama a spoustu dalších aktivit. Po deštivém začátku května byly veliké obavy z počasí, ale nakonec objednávka sluníčka dopadla na jedničku. Bylo krásně a děti si to moc užily. Všechny velmi unavené, ale šťastné se občerstvily v ECO fast foodu. Ale

aby si to neužily jen děti, tak i rodiče si přišli na své. Někteří odvážlivci si zkusili i lanový park. Takové výlety společně i s tatínky organizujeme, abychom se více poznali, utužili vztahy a strávili čas se svými bližními a myslím, že se to opravdu podařilo. Děkujeme všem zúčastněným za úžasnou atmosféru a především Obci Hrádek za poskytnutí finanční dotace.

Barbora Fronková

Večerníčky v parčíku

Sníte o cestě kolem světa? Vydejte se s námi na tu pohádkovou! Zavítejte od 25. 7. a další 4 nedešivé čtvrtky do obecního parčíku. Vždy od 18:00 v něm uvidíte jeden hraný prázdninový večerníček.

Bude vybíráno symbolické vstupné 10 Kč/dítě. Pohádkovými cestami kolem světa vás provedou a na všechna představení srdečně zvou sestry Monika Ciešlarová a Lucie Samcová.

VG

Letní kino

Vymýšlet atrakce, jaké svět neviděl, je pro June ta úplně nejlepší zábava. Ve své představivosti vyčarovala kouzelný park, v němž všechny fyzikální zákony popírající atrakce řídí mluvící zvířata s velmi vyhraněnou osobností. Například bezpečáka tu dělá dikobraz, který se všeho bojí a ve stresu nekontrolovaně střílí bodliny, o údržbu se starají dva bobří vtípálci a tak by se dalo pokračovat. June však není pouze snílek, ale taky hodně praktická holka, která zkouší aspoň některé z těch fantastických modelů reálné postavit z toho, co jí zrovna přijde pod ruku. Asi tušíte, že takové pokusy nemohou dopadnout dobře a většinou končí demolicí celého sousedství. Po jedné takové mimořádné destrukci June slíbí, že už začne sekat dobrotu a přestane snít. Jednoho dne ji však osud zavede na zpustlé místo, kde kdysi skutečně existoval park, jaký si vysnila. Dokáže June znovu probudit vlastní fantazii a zastavit jinak nevyhnutelný zánik tohoto ráje atrakcí? Přijďte to zjistit ve čtvrtek 22. 8. ve 20:00 do areálu TJ Sokol. Těšíme se na vás.

VG

Taneční škola

Na samém začátku prázdnin v Centru začala škola. Ale ne tak ledajaká! Rozhodně se v ní nesešlo, ba naopak. Taneční škola s Khatianou byla plná pohybu a zábavy.

Skupinka dvaceti dětí ve věku 6 – 12 let se pod vedením profesionální tanečnice po tři dny učila základním tanečním krokům, rytmu a choreografiím.

Děkujeme Khatianě za perfektní lektorskou činnost, personálu české školní jídelny za přípravu chutných obědů, maminkám Janě Grygové a Michaele Heczkové za drobné občerstvení a Monice Ciešlarové za organizaci workshopu korálkování.

VG

Nordic walking: Výšlapy s průvodcem

Všechny milovníky pobytu na čerstvém vzduchu srdečně zveme na nordic walking výšlapy s průvodcem. Využijeme možností okolní krajiny k aktivní regeneraci psychických a fyzických sil, přeladění, detoxikaci, motivaci, radosti a harmonii. Spojíme dohromady synergické účinky hor, pohybu a vzájemného setkávání. Hlavním cílem bude odplavení stresu.

Výšlapy bude provázet držitel certifikátu nordic walking, pan René Bilko. První z vycházek se uskuteční v neděli 25. 8. Potrvá cca 1,5 hodiny a bude vhodná téměř pro všechny věkové kategorie. Účastnit se jí mohou děti od 7 let i senioři. Vyjdeme v 9:00 od Centra volného času, kde akci také krátkým posezením zakončíme. Pokud nevlastníte hole, můžeme vám je zapůjčit.

Zájemce o tuto aktivitu prosíme o registraci na tel. 601 383 111 nebo e-mailem na zpravodaj@obechradek.cz. Cena za výšlap je 100,-/osoba.

VG

NORDIC WALKING
S CERTIFIKOVANÝM PRŮVODCEM

VYUŽIJEME MOŽNOSTÍ OKOLNÍCH HOR K:
aktivní regeneraci, odplavení stresu,
přeladění, detoxikaci, harmonii, radosti
a vzájemnému setkávání.

- 🕒 neděle 25. 8. v 9:00
- 📍 start od CVČ
- 💰 100 Kč/osoba
- 👤 děti od 7 let - senioři
- 👜 s sebou hole
(Pokud nemáte, zapůjčíme vám)

Registrace a více info na tel. 601 383 111 nebo
e-mailem na zpravodaj@obechradek.cz

Kurz šití

Od 19. 9. zveme do Centra všechny příznivce vlastnoručně šitých výrobků. Otevíráme kurz, ve kterém se naučíte spoustu nových praktických dovedností.

Čeká vás 25 hodin plných kreativního šití a tvoření. Kurz je určen pro začátečníky, tedy pro ty, kteří doposud nemají se šicím strojem žádné zkušenosti. Společně se seznámíme s jeho obsluhou, naučíme se základní techniky a ušijeme si výrobek podle vlastního výběru (polštář, pytlík, zástěru). Na vaši účast se těší Jarmila Příbylová z LADY Design.

VG

KURZ ŠITÍ
pro začátečníky

Co vás čeká?

- seznámení s funkcemi stroje
- navlečení nití, seřízení stehu
- rovné šití, oblouky, špičky
- výměna patky, jehly
- šití záševků, druhy švů

Naučíte se:

- ušít jednoduchý výrobek podle vl. výběru
- potah na polštář + všití zipu
- pytlík + tunel na šňůrku
- lemování šikmým proužkem (kabelka, pouzdro)
- zástěru

Informace o kurzu:

- od 19. 9. každý čtvrtek 16:00 - 18:30
- Centrum volného času Hrádek
- 1.750 Kč / 10 lekcí
- nutný vlastní šicí stroj a nitě
- Těší se na vás Jarmila Příbylová z LADY Design

Více info a registrace na tel. 601 383 111 nebo na zpravodaj@obechradek.cz

Ku komputeru zaproszomy wszystkich starzików, starki aj sztudyntów

Ve spolupráci s kvalifikační agenturou KaPA chceme v říjnu zahájit počítačový kurz pro seniory. Kurzem v celkové

délce 12 hodin seniory provedou osobní asistenti z řad studentů. Pod dohledem odborného lektora budou studenti seniorům asistovat u výuky elementární obsluhy PC (práce s Internetem, základními aplikacemi a programy). Výukové lekce však nebudou jen o předávání a získávání počítačových dovedností, ale zejména o blízké spolupráci napříč generacemi. Cílem tohoto projektu tak nebude pouze propojit seniory s okolním světem prostřednictvím počítače, ale především propojit dvě odlišná pokolení. Jste-li studentem ve věku 16 – 26 let, či máte důchodový věk, srdečně Vás zveme.

Kurz proběhne v Centru volného času a bude koncipován do 4 lekcí (5., 12., 19. a 26. října). Každá z nich se bude konat v čase 9 – 12 hodin. Studentům bude náležit odměna ve výši 170,-/hod. a pro seniory bude zcela zdarma.

Zámecem z řad studentů i seniorů prosíme o přihlášení na kontaktech uvedených na plakátu. Více informací na tel. 601 383 111, na e-mailu zpravodaj@obeckradek.cz nebo osobně v CVČ.

VG

Projekt mezigeneračního vzdělávání

Seniorům obce Hrádek ZDARMA nabízíme Počítačový kurz za osobní asistence studentů

Kurz se bude konat v Centru volného času Hrádek

Ve dnech 5. 10., 12. 10., 19. 10. a 26. 10. 2019, v čase 9:00 – 12:00 hod.

Naučíte se?

Možnosti, které počítač a jeho používání nabízí, využívat internet k propojení s okolním světem a to za pomoci individuální výuky studenta.

Získáte znalosti při práci s různými aplikacemi a programy.

Kurz bude v délce 12 hodin.

Více informací a přihlášky zde:
Monika Szkatulová, tel: 606 063 606
e-mail: kapajablunkov@seznam.cz

„Tato akce je spolufinancována z rozpočtu Moravskoslezského kraje v rámci dotačního titulu Podpora dobrovolných aktivit v oblasti udržitelného rozvoje a místní Agendy 21 pro rok 2019.“

Projekt mezigeneračního vzdělávání

Pracovní příležitost pro studenty s trvalým bydlištěm obce Hrádek

*Jsi-li **student** ve věku 16-26 let a máš zájem vyzkoušet si své lektorské schopnosti v praxi s možností si přivydělat, neváhej se přihlásit. Tvou pracovní náplní bude:*

Asistovat seniorům při výuce kurzu počítačových dovedností pod vedením odborného lektora.

Kurz se bude konat v Centru volného času Hrádek

Ve dnech 5. 10., 12. 10., 19. 10. a 26. 10. 2019, v čase 9:00 – 12:00 hod.

Co bys měl splňovat?

Uživatelskou znalost PC a internetu, vstřícný přístup a trpělivost

Čas zúčastnit se kurzu ve všech 4 dnech.

Odměnou ti bude 170,- Kč/hod.

Více informací a přihlášky zde:

Monika Szkatulová, tel: 606 063 606

e-mail: kapajablunkov@seznam.cz

„Tato akce je spolufinancována z rozpočtu Moravskoslezského kraje v rámci dotačního titulu Podpora dobrovolných aktivit v oblasti udržitelného rozvoje a místní Agendy 21 pro rok 2019.“

Sportovní den s Legem

Prázdniny se nám krásně rozjíždějí. V úterý 9. 7. jsme se s dětmi sešli v Centru volného času na Sportovním dni s Legem. Počasí na tyto aktivity bylo perfektní. Sešlo se nás celkem 26. Dopoledne jsme, stejně jako v Legáčku, stavěli úžasné projekty a musím říct, že v tomto okolí se rodí opravdoví stavbyvedoucí. Všichni stavitelé se s vervou pustili do práce. Stavělo se jak z volných kostiček - dle fantazie, tak i stavby podle návodu. Nejmladší člen (5,5 let) postavil nejvíce staveb - různých dopravních prostředků, bez jakékoliv pomoci vedoucího.

Na oběd nám teta Renia upekla úžasnou pizzu - až 6 plechů a zůstaly jen drobčky. Tááák moc nám chutnalo. :) Odpoledne bylo ve znamení her. Děti závodily o 106. Nešetřili jsme ani kolena ani lokty a hlasivky se nám taky pořádně pročistily.

Děkujeme za příjemné prožití začátku prázdnin a dětem přejeme plno parádních zážitků a žádně polámané končetiny a spooouusty legrace.

*Za celý tým
Tamara Jasinská*

Obec Hrádek pořádá jednodenní

ZÁJEZD PRO SENIORY

v úterý 17. září 2019, odjezd v 6:00 od Obecního úřadu

LOŠTICE

- Návštěva Muzea olomouckých tvarůžků A. W.
- Možnost návštěvy tvarůžkové cukrárny a podnikové prodejny

ARBORETUM BÍLÁ LHOTA

ŠTERNBERK

- Komentovaná prohlídka státního hradu
- Návštěva města - volný program

CENA: 200 Kč/OSOBA

V ceně je zahrnut oběd, všechny vstupy, doprava a překvapení.
Zájemci se mohou hlásit na Obecním úřadě.

Novinky v knihovně

-Literatura faktu-

Ženy z bloku 10:

Fotograf z Osvětimi

+ Lékařské pokusy v Osvětimi

Fotograf z Osvětimi: Historická biografie na pomezí biografického románu vypráví osudy Wilhelma Brasse, který byl v létě 1940 internován v Osvětimi. Tam se mu podařilo přežít díky tomu, že byl šikovný fotograf, a pro nacistickou mašinerii, libující si v přesné evidenci a dokumentaci, fotografoval vězně, ale i popravky a lékařské pokusy na lidech. Dohromady zhotovil přes 50.000 snímků. Kniha rekonstruuje pět let, které Wilhelm Brasse strávil ve vyhlazovacím táboře, a vychází z historických dokumentů a ze vzpomínek samotného autora, který zemřel v roce 2012 ve věku 94 let.

Lékařské pokusy v Osvětimi: V mužské části osvětimského koncentračního lágru nechalo vedení SS na jaře 1943 oddělit dvoupodlažní budovu kasáren, blok 10, od ostatního táborového území. Prováděly se tam lékařské pokusy na zhruba 800 židovských ženách. Dva lékaři na nich zkoušeli metody sterilizace, jíní je podrobovali dalším experimentům. Autor líčí, co se s těmi ženami dělo, jak zvládaly úkoly všedního dne a s jakými následky se

přeživilí vězeňkyně – bylo jich kolem 300 – musely po válce vyrovnávat.

Ohlédnutí za Legoklubem

V neděli 2. 6. měly děti navštěvující Legoklub možnost strávit poslední setkání klubu spolu se svými rodiči. Byly

pro ně připraveny soutěže, povídání, občerstvení, skákací hrad a další atrakce. Děti, které klubík navštěvovaly pravidelně, si za nasbírané žetony mohly vybrat odměnu. Celá akce se nesla ve velmi přátelském duchu.

Legoklub zahájil svou činnost v lednu 2019 a probíhal každou první neděli v měsíci v Centru volného času. Během šesti

setkání navštívilo klub celkem 62 dětí, o které se staralo 11 dobrovolníků. Kromě hrátek s Legem se děti zábavnou formou seznámily s některými biblickými příběhy a užily si spoustu legrace.

Na další setkání klubu se můžeme těšit zase první neděli v říjnu.

Lucie Samcová

Czudkove z Przistopu

Na Gruni stojí dvě usedlosti, č.p. 53 a 86, spojované s rodem Czudků. První z nich je dnes chata Hrádek, kterou provozují manželé Rychtářkovi. Druhá již dnes slouží jako chalupa.

Historie usedlosti začíná zmínkou, že od prvního majitele Jiřího Skupnie získal grunt v roce 1743 Jiří Sikora, jeho zeť. Ten rozdělil majetek v roce 1773 na dvě poloviny. První z nich (č.p. 53) získala jeho dcera Eva, která se vdala za Jana Cieslara. Pak se tento majetek

dědil několik generací. Druhou část gruntu (č.p. 86) získal syn Adam Sikora. Tuto část odkoupil v roce 1791 Jiří Czudek (narozen v roce 1753) z Návsi a založil na tomto místě dynastií Czudků, na kterou se vztahuje rodokmen na protější straně. Usedlost je do dneška majetkem jednoho člena tohoto rodu. Pokud se vrátíme do první části gruntu, v roce 1888 jej opět získali do vlastnictví věhlasní Czudkové. Konkrétně Jiří Czudek, bratr Adama z č.p. 86. Posledním majitelem domu č.p. 53 (dnes chata Hrádek) byl Adam Czudek, narozen v roce 1904.

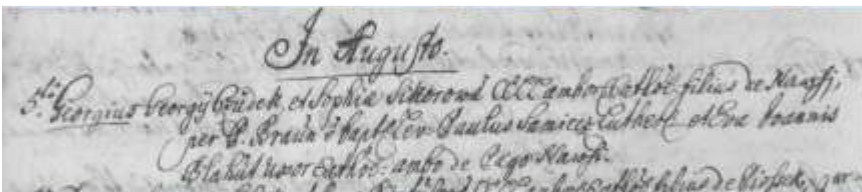
Robert Borski

čp. 86 dřive ↓ a ještě dřive ↑

čp. 53 dřive ↓ a ještě dřive ↑

narození Jiřího Czudka

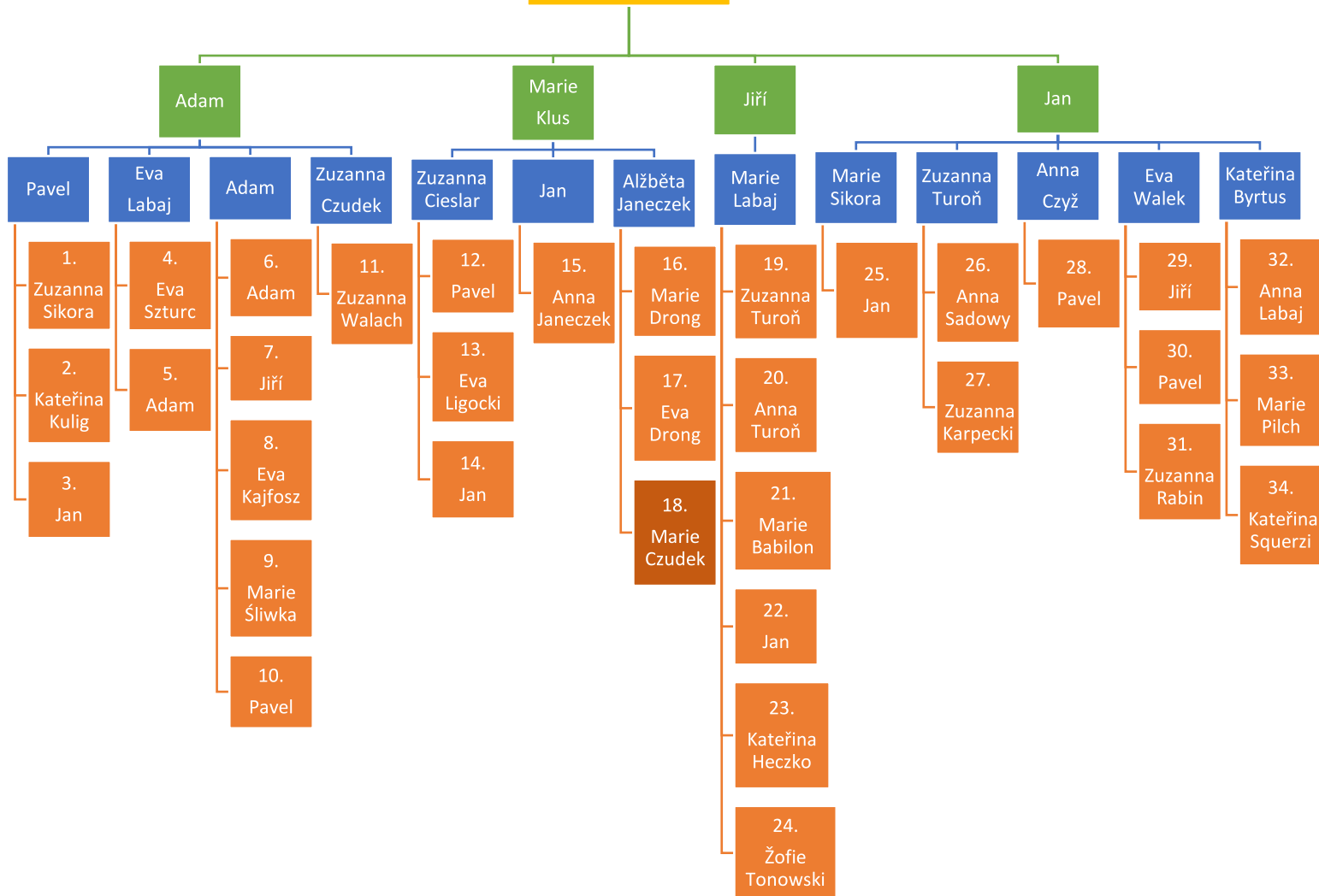

svatba Jiřího Czudka

Jiří Czudek

* 5.8.1753

1. Raszka, Šmída, Szturc, Fišer, Czudek, Lisztwan, Szkandera, Bojko, Kajfosz, Palarczyk

3. Vodák, Klimek

4. Klus, Byrtus, Turoň, Targa, Slovák

6. Czudek, Lisztwan, Szkandera, Kopeć, Cieslar, Piechaczek, Kantor, Raszka,

8. Cieslar, Morcinek, Krutílek, Žabka, Pilch, Kantor

10. Czudek, Stebel, Konderla

12. Kopeć, Cieslar, Piechaczek, Raszka, Kantor, Bocek, Maryniok, Jeżowicz, Kawulok, Martynek, Stodola, Kajsar, Branc

13. Drong, Wróbel, Szkandera, Czyž

17. Szozkowski, Pindur, Squerzi, Chlebík

18. Rucki, Macoszek, Ferenc, Ligocki, Pszczolka, Gavenda, Lipowski

20. Turoň, Holub,

21. Turoň, Švenda, Jursa, Surzyn, Karfus, Hudák, Pilch

22. Niedoba, Konieczný, Kajfosz

23. Czudek, Stebel, Mitrenga

24. Walica

25. Starzyk

26. Czyž

28. Czyž, Bojko, Skupin, Adamik, Kocurek

30. Franek, Kajfosz, Janeczek, Turoň, Václavík, Walek, Czudek

32. Stryja, Pav, Walek

Vysvětlivky k rodokmenu:

- 1) u ženských jmen je přidáno příjmení po manželovi
- 2) čísla polí pod grafem korespondují s čísly osob v grafu ze 4. generace
- 3) osoby bez potomků nejsou v grafu znázorněny (pro přehlednost)
- 4) v polích pod grafem jsou uvedena současná příjmení potomků z Hrádku
- 5) pole v grafu č. 18 má jiný odstín, jedná se o potomky z druhého manželství

Gynekologická ambulance Jablunkov s.r.o
MUDr. Jiří Bojko oznamuje, že jsme posílili náš
tým o MUDr. Davida Heczka.

Ordinační hodiny:

Pondělí	8-12	13-15	MUDr. Bojko
Úterý	8-12	13-15	MUDr. Heczko
Středa	13-16		MUDr. Bojko
Čtvrtek	8-12	13-16	MUDr. Bojko
Pátek	8-12		MUDr. Heczko /na objednávku/

...a nadále přijímáme
nové pacientky...
Tel: 558 357 530

GO BIKE
global bicycles store

ELEKTROKOLA
OD

25 990,-
Kč

776 735 871

Plk. Velebnovského 88
739 91 Jablunkov

PRODEJ - SERVIS
NÁHRADNÍ DÍLY
DOPLŇKY

Uvolněte místo ve své skříní.

- pomůžete šetřit životní prostředí
- umožníte další využití staršího oblečení
- pomůžete opravdu potřebným lidem

Co vše můžete darovat?

Pro potřeby sociálního šatníku a charitativních obchůdků ADRA přijímáme funkční a čisté věci, např. oblečení, módní doplňky, obuv, povlečení, ručníky, hračky... Prostě věci, které již nepotřebujete a druhým mohou ještě dobře posloužit. Jejich darováním pomáháte jiným lidem v sociální nouzi. Zároveň si můžete v našem obchůdku i velice levně nakoupit. Obchůdek není jen pro sociálně potřebné.

Charitativní obchůdek ADRA Jablunkov
Kantorová Eva

Kontejner na použité věci je umístěn u budovy, ve které se nachází charitativní obchůdek ADRA v 1. poschodí nad lékárnou dr. MAX na ulici Dukelská 110, Jablunkov
Děkujeme za vaše věci.

Koupím staré FILMOVÉ PLAKÁTY
(ale i další: divadelní, hudební, reklamní)
Tel.: 704 404 825 E-mail: stravec1@email.cz

Vážení milovníci zvířat, rádi bychom Vám oznámili,
že byl založen

**Spolek pro ochranu
koček a psů Jablunkovsko z.s.**

Účelem spolku je:

- zajišťovat odchyt a kastrace volně žijících koček
- poradenství a pomoc při zajištění kastrací koček žijících u rodinných domů
- pomoc při zajišťování čipování psů (povinné od roku 2020)
- pomoc při hledání domovů zatoulaným, opuštěným psům a kočkám
- podílet se na řešení krizových situací spojených se zraněním zvířete (psů, koček)
- finanční podpora při nutnosti veterinárního ošetření zvířete (psa, kočky) lidem v obtížné finanční situaci (tyto finance budou získávány od sponzorů, z prodeje upomínkových předmětů...)

V odůvodněných případech nás kontaktujte na tel. číslo: **+420 792 373 410**,
nebo na e-mailu: kastracekocek@email.cz

Pravidelné informace o dění spolku můžete sledovat
na našich facebookových stránkách:

Skupina Spolek pro ochranu koček a psů Jablunkovsko z.s.,

Budeme srdečně potěšeni, pokud se stanete našimi příznivci
a jakýmkoliv způsobem tento projekt podpoříte.

Buďte zdraví Vy i Vaši čtyřnozí přátelé!

Finanční dary lze poskytnout na transparentní účet:
2201607940/2010 IBAN: CZ8020100000002201607940

Tento spolek podporuje AR REKLAMA Kreativní, s.r.o.

Jan Czudek

Jan Czudek

V českotěšínské porodnici se 17. července narodil manželům Janovi a Rozálii Czudek prvorozený syn Jan.

Z nemocnice ho rodiče přivezli do čerstvě rozestavěného domu v Hrádku č. 270. Tady strávil celé své mládí. Až jeho životní láska Irena Bednarzová, se kterou v roce 1983 vstoupil do stavu manželského, ho zlákala do nedalekého Jablunkova, kde žije dodnes. Spolu přivedli na svět dva potomky, Zuzanu a Jana. Zuzka spolu se svým manželem Romanem obdarovali tatínka vnoučkem Jakubem.

Po studiích v roce 1983 začal pracovat, jak jinak – v Třineckých železárnách, kterým, s výjimkou tříleté epizody při založení společnosti AUTEL, zůstal věrný dodnes. Jako absolvent oboru telekomunikace začínal v údržbě závodní telefonní ústředny, odkud se postupně po malých krůčcích propracoval do pozice předsedy představenstva a generálního ředitele hutě. Kromě tohoto postu ovšem zastává ještě několik dalších funkcí, jako např.: předseda správní rady Ocelářské unie, předseda dozorčích rad ve společnostech Řetězárna Česká Ves a Bohemia rings v Zámrsku, člen představenstva evropského sdružení hutních podniků EUROFER, člen představenstva Světové ocelářské asociace v Bruselu nebo také viceprezident Svazu průmyslu a dopravy České republiky. Samostatnou kapitolou je pozice viceprezidenta hokejového klubu HC Oceláři Třinec.

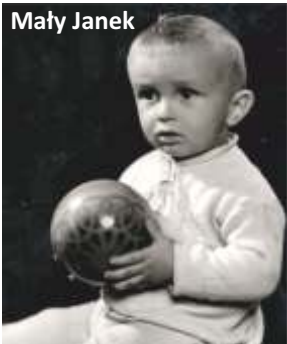
Tolik veřejně dostupné informace o

našem jubilentovi. Pro názory, zajímavosti a další detaily jsme zašli přímo do jeho bydliště. Přivítal nás v zahradním domku vyzděném z kamene z bývalého hrádeckého kamenolomu. Jak nám prozradil, ten kámen je jedním z pojetek k jeho rodišti a čerpá z něho motivaci, inspiraci a především sílu ke každodenní práci. Ten druhý styčný bod, který si uvědomuje zejména při cestách po celém světě je nářečí tak charakteristické pro náš region. To mu stále připomíná, kdo jsou jeho předkové, odkud pochází a kde jsou jeho kořeny. A proto nás také poprosil, aby nám mohl odpovídat „po naszymu“.

Ale teď už pojďme k otázkám. Jak jste prožil své dětství?

Piyrsze roki co se pamiyncym, to były głównie gry a zabawy z mojimi trzymi siostrami Hankóm, Zosióm a Jankóm. Ale tež z chłapcziskami z drugij jizby Stachym, Bobanym a Jozefym. Wubec my nie wiedzieli, kiela starości to nas mieli mama z tatóm a kiela jich to stoło sił, aby zwióznali kóniec z kónčym. Cały czas my pumogali przy dostawianiu naszij chałpy, ale tež i przy gospodarstwu. Chowali my świnię, kury, króliki, kozy, łowce, ale tež gynsi, aby były piyrzi do pierzin. W chałpie sie hajcowało jyny w kuchyni. Potym nieskorzi my na noc w łobywaku grzoli rczazym w rzażoku. Do łózka se my dziecka

Mały Janek

brali do nóg cegle zawinióńóm w handrze, aby nas pod pierzinóm choć kapke zagrzoła. Dóma z nami miyszkała jesczce naszo prastarka Zuzana, kiero nóm króm inszego opowiadała, jak to było przed piyrszóm światowóm wojńóm, co sie dzioło za piyrszij republiki czy za niymców. Moc ro d z e c h j ó m w d y c k i postóchoł. Ciekawe było jeji łopowiadani, jak piyrzi roz widziała jechać auto i myślała se, że to je kolasa bez kóni. A że łokrutnie dymia z wyfuku, tak była przekónano, że to naisto jakisi diabeł na tej kolasie jedzie.

A co vaše školní docházka?

Do ludówki my w naszich czasach chodzili na Gródek. Były tu trzi klasy. Piyrszocy sie uczeni sami. Tam nas miała na starość pani Harytkowa. Drugocy sie uczeni razym z czwortóm klasóm, a trzeciocy z pióńtóm. Jesczce po drugóm klase my chodzili do szkoly každóm drugóm sobote. Wspómniynia z tych czasów by mógły być

Zleva: Janka, Janek, Zośka, Hanka

na całóm ksióńzke, ale powiym aspóń jedno, kiedy my po lekcjach lecieli z klasy do szatni na zawody, gdo beje piyrzi. Było to po schodach na dół a mie sie podarziło tak zaszmałać, że zech lecioł po głowie nejmiyni przez szejśc schódków. Wylóndowół zech brodóm na twarde betónowe teraso. Świyntojanski muszki mi zatanczyły czardasz kole czepanie a krew waliła nieskutecznie. Zastawił zech sie aż przy nogach dyrektora Pawła Czudka. „Chodź zy mnóm do dyrekcji!” wycedził ostrym głósym. To beje pruser, pomysłotech i nieśmiało bóńckoł zech sie za nim za dźwiryze, kaj sie chodziło jyny po nagany. A pruser był, ale ni taki, jakoch se myśłoł. Dyrektor sie po chwili zaczón cały klepac, jak zjiścić, że w lekarniczce nima nic na dezynfekcje. Po czasie sie ale rozjaśniło jego zachmurzóno czoło, sióńgnył do szifónera, wycióńgnył flache, naloł z ni do pótki i wydezynfikowół mi te rane. Szczipało to jak pierón, a wóń dómowej śliwowie rozlywała sie najisto po całej szkole. „Żodnymu ło tym nie mów, czym zech ci to czyścił” bóńknył nieśmiało i postół mie za dźwiryze za kolegami. Nie musiotech nic mówić. Wszystkich dołokoła w nosie łechtała ta wonia zakazanego dzieckóm owoca. Do dzisia ale isto mogym twierdzić, zech je jedynym uczniym, kierymu rehtór już w ludówce naloł półke dómowej śliwowie. Co ale stoi za rzecz je porównani z dzisiejszym, wtedy nas było jyny w polskij szkole 80 a w czeskiej dalszych 60 to je do grómady kole 140 dziecek w piyrszej aż pióntej klasie. Kiela tež dzisio do łobu szkól na Gródku chodzi?

Goróliczek.

Gródczanie, późnocie sie tu?

Vyjste se nám nějak rozpovídal, to bychom jen pro vás potřebovali prostor celého vydání.

Tóž dobre jo to bedym zkracoł. Do wydziałówki (6-9 třída) my już chodzili, albo raczi jeździli, cugym do Bystrzice. Tu jynyjednóm zajmawość, że my sie w siódmej klasie uczili na szichty, jedyn tydziyń dopořednia a drugi tydziyń odporednia, bo wtedy wygoroł jedyn budynek szkolny. Bystrzicko wydziałówka miała wtedy fest wysoki pozióm, a trza powiedziec, że to było i dziynki gródczanóm jak po strónie nauczieli, tak i uczniów. Reprezentowali my szkołe jak po strónie sportowej, tak i na olimpiadach matematycznych, fizycznych i chemicznych albo w konkursach recytatorskich. Dziynki wygrze w konkursie wiedzy o Polsce zech sie dostał na sztyry tydnie na kolonie do Warszawy, co była moja piyrso cesta do wielkiego świata. Było to w roku 1972, kiedy poslcy fuzbaliści na mistrzostwach świata w Niemiecku skónczili trzeci i prziwyzli do Polski piyrsi historyczny medal. Szefka naszej kolonii miała jakisi kóndowita i dostała wtedy nikierych z nas na lotnisko, kiedy sie ci fuzbaliści wracali z medailami. Mógli my se wtedy na nich siógnyc. Mie sie podarziło podać rynke bramkarzowi Tomaszewskimu, kiery był potym dłogi roki mojim wzorem. Tórn rynke, kiérom zech mu podoł, zech do kóńca kolonii, café dwa tydnie nie mył. Jeszcze zajmawiejsze to miół kolega, kierymu sie podarziło kopnyc do balóna, co chynyl miyndzy ludzi najlepszy strzelec mistrzostw Grzegorz Lato. Tyn kolega skoro do kóńca kolonii nie zezul prawego bóta, kierym sie dotknył tego balóna. Wyswobodzili go až syncy, co z nim miyszkali na pokoju, jak mu w nocy tyn bóť z nogi aji z fuseklóm serwali a chynyli do popielnice.

Potym prziszeł Gimpel w Czeskim Cieszinie, kiery my popularnie nazywali ciesziński Harvard. Do jednej klasy my chodzili až sztyrzo syncy z Gródku - Roman Bazgier, Gustaw Hofierka, Brónek Kantor i jo. Wyincej było, jesi mie paminyć nie myli, jyny cieszynioków. Rano w cugu do szkoły my se razym uczili to, na co sie na dany dziyń trza było przigotować. Cestóm spatki my w cugu growali karty, co niezmiernie rozwijało naszóm paminyć, bystrość umysłu i kreatywność. Muszym priznać, że mie ty ranne powtórki w pantografie fest pumogały, bo w tych czasach zech przeważnie łod cugu szeł prosto do Dómbków na wtedy nowo postawione szkwarowe boisko. Z boiska do chałpy, umyc sie i spać. I tak dookoła. Wtedy jeszcze jako szatnie my mieli bude zbitóm z desek a jako kómpielka nóm postóził kwiórn pod brzegym. Na zapasy to my sie piyrszóm sezone przewlykali w garaži u Byrtusa za cestóm. Tam był nejwiyński luksus, bo pani Byrtusowa nóm aji na piycku we waszkuchni nagrzoła pełny 50 litrowy garniec ciepłej wody. Szkwarowe

Gródek vs. Píosek.
Na snímku je Jan třetí zleva ve spodní řadě.

boisko samo ło siebie też miáło swoje specyfika. Prusziło sie z niego jako na Saharze przy pioskowej burzi, a do dzisia mórn widoczne tetowani na łokciach, bokach a kolanach, kiere zech zyskoł ganc za darmo. Jyny že to nie było jegóm a barwóm, ale ekologicznym materiałym – szkwaróm z werkowych kotłów. Mogym powiedziec, že fuzbal był wtedy na Gródku wielki fenomen. Chodziło sie na nas dziwać aji trzista ludzi. Pošwiyncali my tymu prawie wszystek wolny czas. Do dzisia spóminóm na funkcionarzów – Adama Niedobe, starego pocztorza Czudka, ale przedewszystkim Emila Siude, emerytowanego hawiyrza, kiery sie do Gródku przikludził z łónk. Tyn jedyny miół z organizowanym sportym jakisi došwiadczenia, przypadoł nóm jako prawdziwy profesjonal. Nimogym zapómniec na Augustina Hofierke, naszego zdravotnika. Był to super chłop, postavóm wprawdzie mały, ale duchym przeogrómnny, gotowy do wszelkich pošwiyncyń. Tacy sie już dzisia nie rodzóm. O tym człowieku bych mół wykładać do rana, ale wiym, že nimómy tela času, a głównie miejsca, tak powiyń jyny jednóm przigode. W jednym zapasie my sie z utocznikym przeciwnika zrazili głowami. Była to tako pecka, zech już wtedy miół wizjonarski sen o wielkij Europie. Kole głowy sie mi bowiyń dookoła toczyły gwiazdy jako na europskij fanie. Rómbnył zech sebóm na ziyń jak poderznyińty stróm w lesie. Jak zech sie kapke spamiyńtoł w tej szkwarowej pierzinie a łodewrził łoczi, tak nady mnóm było wszistko rude. I tak se prawim, žodno Europa, fórt Rusi. Chłapcziska, co sie kole mnie zlecieli, mieli łoczi wybałuszóno jak Hurwinek ze Spejblým dogrómady, nikierzi sie hnedka łodwrali a nikierzi se chytali swoje głowy do rónk. Z mojj rozbitej gymby waliła krew jak z prosioka przy zabijaczce. Wtym spoza lajny doleciół ze skurzannóm taszkóm ze znakym czyrwónego krziža zawieszónóm przez swoje ramióno pan Hofierka. Z absolutnym spokojym mi prawil „Janko, ošetřit ti to ošetrim, ale zošivať ti to nebudem.” Zeszili mi to na Sosnie. Došć dłogo zech se potym przypadoł jako Žofre de Pejrak a nikiere dziywczacka chciały być Angelikóm, ale jo miół łoczi jyny dlo fuzbalu. Mieli my tam perfektnich fuzbalistów, ale też aji wielkich bojowników a sercorzi, a niedo mi to abych

aspón nikierych nie spómnioł, kierz mi utkwili w paminyci: Stacho Zowada – rychlejszi jak balón, Jano Bojko – twierdszi jako skała, Paweł Raszka Pele – internacjonal z Bystrzice, Włada Heczko Hulzhof – postrach wszystkich utoczników, Czecho Samiec – kiery doł gola głowóm z własnej połówki, bracio Gavendowie Richard z Juróm a Heczkwie Jaro a Miro Keegan, Stacho Bocek Bocian – kiery umioł napamiyńc Pana Tadeusza, Stacho Sztefek, Kareł Krůček, Jaro Kantor, Kareł Hazuka, Włada Pilch, Roman Bazgier, Gustaw Hofierka, Vašo Fojcik a jasne, že aji Paweł Kajzar Aston Villa nasz krónikorz, ale jeszcze potym kupa dalszich, kierz przichodzili z dorostu, czy z inszich dziedzin a miast. Na kóniec to najlepszi – nasz trener Jozef Łysek, Gródczan z Trzyńca, ostry ale ludzki zarazym. Był dlo nas jako nasz drugi tata.

Z tych czasów spóminóm jeszcze na super klub młodych, kiery my mieli w PZKO. Mieli my partyje, kiero sie nie boła niczego. Wygrowali my turnieje we fuzbalu, czy to był Mundial albo Puchar Łata, wozilo sie medaile z mistrzostw w lehkij atletyce, szachu, ping pongu ale aj dalszich sportów. Odgrywali my przed-stawiyńia, organizowali dyskoteki, zabawy aji wycieczki. Jak trza było, nie boli my sie žodnej roboty. Było to najlepszi przigotowani do profesjonalnej kariery, i też kupa z kolegów z tamtych czasów pózni z tych došwiadczyń korzystała przy budowaniu firem i rozwoju prywatnych biznyśów. W tych czasach sie mie jako przewodniczónczego klubu młodych pytwali ludzie z inszych miejscowości – jako to robicie, že mocie na Gródku taki wyniki? Nie było w tym nic nadzwyczajnego. Po prostu jyny to, že my byli partyja, kiérom bawilo to co my robili, nic nie było na siłe, každý mół ukozać co umiy, a głównie nie było tam žodnego mamroka, žódnego kiery by chladoł wymówki czymu ni. Wszystcy my wdycy szli za tym a chladali jako ja. To je cały recept na sukces. Wtedy aji teraz.

Pokračování rozhovoru v příštím čísle...

Příroda Hrádku XIII.

Bedly a ryzce

Velké bedly a ryzce patří mezi charakteristické houby. Takové, které každý aktivnější houbař dokáže určit do rodu. Tyto dvě skupiny jsou kuchyňsky využitelné a proto velmi vyhledávané. Řízky z bedel jsou znamenitou pochoutkou a ryzce na nejrůznější způsob, zejména v nálevu, jakbysmet. Ryzce

jsou příbuzné holubinkám, všechny roní mléko. Nejčastěji sbíraný zástupce bedel, bedla vysoká, je prakticky nezaměnitelná houba. Co se týče druhové rozmanitosti, v Evropě se vyskytuje kolem 150 druhů ryzců a kolem 150 druhů bedel. Zhruba třetina druhů ryzců je jedlých, dvě třetiny nejedlých. Skuteč-

ně jedovatý je jenom ryzec hnědý, bledý a šedý. Mezi bedlami se vyskytuje více jedovatých druhů, proto je bezpečné kuchyňsky zpracovávat pouze bedlu vysokou. Případně bedlu červenající, pokud ji nenajedete na zahradě.

Fotografie | internet (wikipedie)

Bedla červenající

velmi hojná houba, žijící ve všech humózních lesích, zejména v kulturních smrčínách. Ač voní příjemně houbově, není jedlá. Třeň po poranění červená. V Hrádku se vyskytovala v lese Tisovka.

Bedla vysoká

nejznámější z bedel roste velmi hojně ve všech typech lesů, na pasekách, okrajích rybníků. Je jedlá. Charakteristicky příjemně voní. V Hrádku se často objevuje na Chodurce u krmelce.

Bedla ostrošupinná

jedovatá houba střední velikosti roste roztroušeně v lesích i zahradách, na místech s dostatkem humusu. Nepříjemně páchne. V Hrádku byla vidána u cesty na Křivou.

Bedla zardělá

roste hojně na pastvinách, loukách, zahradách i okrajích lesů. Připomíná pečárky. Jedlý, aromatický, po ovoci vonící druh. V Hrádku objeven v parčíku před OÚ.

Ryzec dubový

roste hojně, ve smíšených nebo listnatých lesích, výhradně pod duby. Jedlý druh, avšak podřadné kvality. Starší plodnice mají plošičnou vůni. V Hrádku se vyskytuje v lesíku Rokiči.

Ryzec kafrový

poměrně hojný ryzec, vonící po maggi nebo kafru, rostoucí ve skupinkách pod buky, duby a smrkem. Jedlý, ale jenom střední kvality. V Hrádku je běžný v Kempách pod Dziolem.

Ryzec kravský

roste roztroušeně ve světlých lesích, zejména kolem cest. Výhradně pod břízou. Houba je palčivá, tudíž nejedlá. Voní po rebarboře. V Hrádku u cesty k osadě Pod polem.

Ryzec palčivý

roste výhradně pod lískami, místy hojně ve skupinách. Nejedlá houba voní po ovoci. V Hrádku kolem Olzy např. v Lyngu u černé skály.

Ryzec plstnatý

hojný druh. Roste pod buky a duby. U nás mu říkáme byl. Protože je palčivý, vyžaduje speciální kuchařskou přípravu. V Hrádku ho lze nalézt třeba u Grace.

Ryzec smrkový

jedna z nechtutnějších hub, vhodná do sladkokyselých nálevů, roste hojně v mladých smrkových houštinách. Voní po syrové mrkvi. V Hrádku ji můžeme sbírat v lese Rovňa.

Ryzec ryšavý

tento nejedlý, ostře palčivý ryzec kaučukového pachu roste dosti hojně v jehličnatých lesích pod smrkem a borovicí. V Hrádku běžně, například v Kempách.

Ryzec syrovinka

výtečný druh ryzce. Voní po slanečkách nebo artyčoku. Možná konzumovat i za syrova. Nepříliš hojný ve všech typech lesa. V Hrádku ho objevíte například na Suszyncce.

Ryzec šeredný

ostře palčivý, nejedlý, za syrova jedovatý druh ryzce, který roste hojně ve vlhčích lesích zejména pod břízou a smrkem. Skoro bez vůně. V Hrádku ho lze nalézt např. v Kempách.

Ryzec zelený

roste pod buky. Poměrně hojný ryzec se slabě nakyslou vůní. Pro palčivost nejedlý. Na klobouku se vyskytují vodnaté skvrny. V Hrádku ho lze vidět v bučinách na Chodurce.

Recepty

Jak šmakuje Moravskoslezsko?

Léto je plné rozmanitých chutí a neodmyslitelně k němu patří ovoce.

Čerstvé, sušené, mražené, konzervované – v jakékoli podobě má v kuchyni široké spektrum použití. Hodí se nejen do marmelád, moučnicků a sorbetů. Můžeme jej využít k výrobě čajů, kombinovat s některými druhy sýrů či dokonce s masem ve formě nádivky či omáčky. A právě o tomto čase, kdy je ovoce dostupné nejen na pultech obchodů, ale především na našich zahrádkách, stráních a v lesích, je vhodné těžit z jeho chuťových i zdravých obohacujících benefitů. V tomto díle vám představíme tři recepty na tradiční pokrmy slezské kuchyně, v nichž hlavní roli hrají hrušky, švestky a borůvky. A až venku přituhne, přijde vhod i vzpomínka na léto v podobě ovocného likéru.

VG

Ovocný likér

INGREDIENCE

2 kg omytého drobného ovoce (ostružiny, rybíz, borůvky, višně...), 0,5 kg cukru krupice, 1 l min. 40 % alkoholu (vhodná je vodka, bílý rum), dle chuti koření (lze použít skořici, hřebíček, zázvor, pomerančovou nebo citronovou kůru)

POSTUP

Vše dáme do velké sklenice a necháme v teplé místnosti 6 týdnů. Občas promícháme. Po této době přecedíme přes plátno a nalijeme do šroubovacích lahví.

Borůvkový brutvaniok

Autor receptu: Karel Drápal

INGREDIENCE

900 g brambor, 500 g borůvek, 2 vejce, 150 g hladké mouky, 50 g moučkového cukru, 20 g sádla, sůl

POSTUP

Syrové brambory opláchneme a pečlivě oškrábeme. Pak je nastrouháme na jemném struhadle. Přidáme vejce, špetku soli a mouku. Důkladně promícháme. Pekáček (brutvanu) vymažeme sádlem, vložíme připravené bramborové těsto. Na těsto klademe borůvky a povrch pocukrujeme. Vkládáme do předehřáté trouby a pečeme dozlatova. Ještě teplý pak posypeme moučkovým cukrem a krájíme na úhledné porce.

Slezský hruškový koláč

INGREDIENCE

TĚSTO: 250 g polohrubé mouky, 4 vejce, 200 g tuku na pečení (másto/Hera), 200 g cukru krupice, 1 balíček vanilkového cukru, špetka soli, tuk a mouka na vymazání a vysypání formy

DROBENKA: 50 g cukru moučka, 80 g polohrubé mouky, 50 g tuk (másto)

NÁPLŇ: 1 sklenka hruškových povidel (případně syrové hrušky, citronová šťáva a vanilkový cukr)

POSTUP

Žloutky utřeme s oběma druhy cukry a rozměklým tukem do pěny. Vmícháme do tuha vyšlehané bílky se špetkou soli a nakonec prosátou mouku.

Těsto rozetřeme do vymazané a vysypané koláčové formy a předpečeme v troubě vyhřáté na 180 °C asi 15 minut. Na drobenku smícháme tuk s moukou a cukrem.

Předpečený koláč vyjmeme z trouby, ihned na něj rozetřeme hrušková povidla a posypeme je drobenkou. Dopékáme při 180 °C dalších 20 minut. Slezský hruškový koláč necháme vychladnout. Před podáváním můžeme posypat moučkovým cukrem.

Hrušková povidla můžeme nahradit na plátky nakrájenými hruškami, zakápnutými citronovou šťávou a posypanými vanilkovým cukrem.

Uzené maso se švestkovou omáčkou a slezské kluski (knedlíky)

Autor receptu: Karel Drápal

INGREDIENCE

50 g sušených švestek, 100 g másla, 20 g švestkových povidel, 70 g hladké mouky, 100 ml smetany, 1,5 kg brambor, 1 vejce, 300 g hrubé mouky, uzené maso (kýtka, krkovička, rolka), skořice mletá, sůl, cukr, citronová šťáva

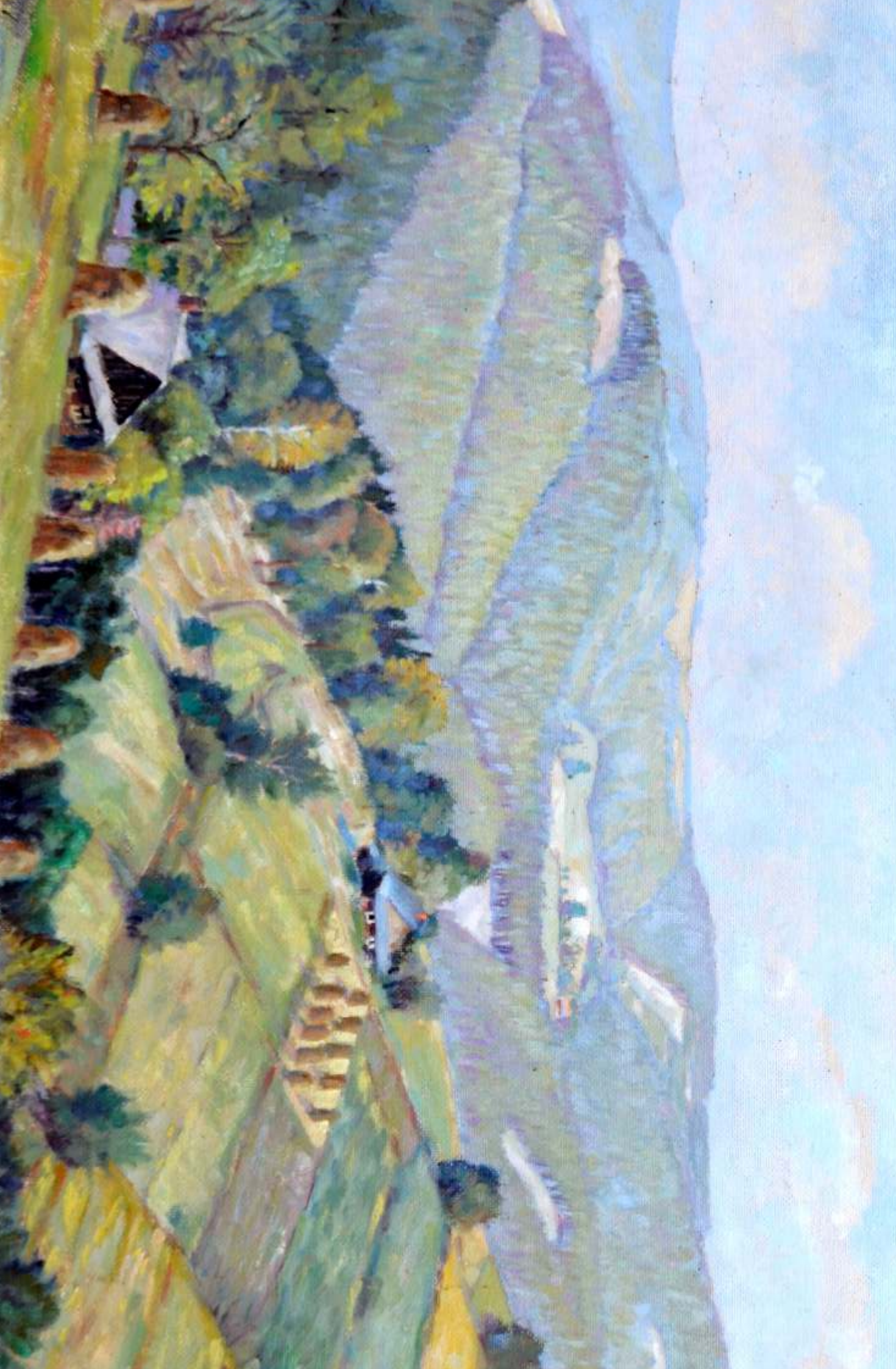
POSTUP

Uzené maso opláchneme, vložíme do vařící vody a uvaříme do měkka. Před podáváním krájíme maso přes vlákna na jednotlivé porce.

Švestková omáčka (recept na 5 porcí): polovinu másla vložíme do kastrolu, přidáme švestková povidla a orestujeme. Zalijeme 0,5 litru vody, zahustíme jíškou z druhé poloviny másla a mouky. Provaříme. Přidáme sůl, cukr, citronovou šťávu, mletou skořici a na malé dílky nakrájené sušené švestky. Opět vše provaříme. Nakonec přidáme smetanu.

Slezské kluski (recept na 5 porcí): polovinu brambor uvaříme ve slupce. Po uvaření oloupeme a pomeleme na masovém strojků. Druhou polovinu brambor oloupeme, nastrouháme na struhadle, přidáme k pomletým bramborám, osolíme, přidáme jedno vejce a mouku. Vypracujeme těsto. Zformujeme knedlíky o průměru asi 5 cm. Připravené kluski vkládáme do osolené vařící vody. Vaříme přibližně 15 minut. Uvařené knedlíky vyjmeme a okapané podáváme s vařeným uzeným masem a švestkovou omáčkou.

Bedřich Slowik - Pod Filipkou